

Momshanteringens fullgörandekostnader

Resultat från Skatteverkets undersökning 2024

En rapport från Skatteverket

6 maj 2026

Rapportnummer: 2026:06

Rapportnummer: 2026:06
Diarienummer: 8-129109-2026

Skatteverket
Postadress: 205 30 Malmö
Telefon: 0771-567 567
Epost: skatteverket@skatteverket.se
www.skatteverket.se

Lina Jönsson
E-post: lina.jonsson@skatteverket.se
Telefon: 010-5736602

Johan Södersten
E-post: johan.sodersten@skatteverket.se
Telefon: 010-5743605

Jenny Persson
E-post: jenny.l.persson@skatteverket.se
Telefon: 010-5723160

Förord

Skatteverket arbetar aktivt med att förenkla för medborgare och företag. En viktig del i arbetet är att redovisning och betalning av skatter och avgifter sker så effektivt som möjligt. Ett sätt att undersöka detta är att mäta skattebetalarnas fullgörandekostnader, det vill säga de resurser som skattebetalarna lägger ned i form av tid och pengar för att uppfylla sina skyldigheter enligt lagstiftningen. Lägre fullgörandekostnader kan vara ett tecken på ett mer effektivt skattesystem. På motsvarande sätt kan högre fullgörandekostnader innebära ett mer ineffektivt skattesystem, vilket också motverkar Skatteverkets vision om att det ska vara *enkelt, rätt och tryggt* för alla skattebetalare. Även om Skatteverket strävar efter låga fullgörandekostnader finns en gräns för hur låga de bör vara. Skatteverket ska också ha en roll som grindvakt för att förhindra exempelvis felaktiga registreringar med avsikt att missbruka, vilket i vissa fall också kan medföra en viss administrativ börda för företagen (av till exempel längre handläggningstider i vissa fall).

I denna rapport presenteras en mätning av momsanläggningens fullgörandekostnader. Vid sidan av själva mätningen presenteras några av de större förändringar som skett på momsområdet sedan Skatteverkets senaste undersökning 2005. Fullgörandekostnaderna beror inte enbart på åtgärder från Skatteverkets sida. Även lagstiftning, praxis och teknikutveckling påverkar kostnaderna. Syftet med rapporten är att belysa dagens kostnadsnivåer för momsanläggning och att följa utvecklingen över tid, samt att den ska vara en utgångspunkt för diskussioner om företagens fullgörandekostnader för momsanläggning.

Rapporten har tagits fram vid Skatteverkets analysenhet av Lina Jönsson, Johan Södersten och Jenny Persson under ledning av enhetschef Henrik Hammar och sektionschef Erik Jonasson. Ett stort tack riktas till Daniel Hallberg, Anders Hultkvist och Jon Olofsson för värdefulla kommentarer på tidigare rapportutkast, samt övriga medarbetare på Skatteverket som har bidragit till projektet.

Sundbyberg i april 2026

Henrik Hammar

Chef för analysenheten

Sammanfattning

Mervärdesskatt är en indirekt skatt på konsumtion som belastar slutkonsumenten men administreras och betalas in av företagen. De kostnader som uppstår för företagen för att uppfylla sina skyldigheter för hanteringen benämns som momsanläggningens fullgörandekostnader. Kostnaderna inkluderar det företagen behöver göra för att fullgöra sina skyldigheter, vilket bland annat innebär att hålla sig uppdaterade på regelverket, genomföra bedömningar av momsregler och fylla i momsdeklarationen. Kostnaderna påverkas av komplexiteten i momssystemet. Komplexiteten beror i sin tur på förändringar i regelverket och om företagen exempelvis använder flera momsskattesatser, arbetar med blandad verksamhet eller bedriver gränsöverskridande handel.

Skatteverket har tidigare undersökt momsanläggningens fullgörandekostnader 1993 och 2005, och genomför nu en tredje undersökning. Syftet är att redogöra för den regel- och teknikutveckling som skett på momsområdet sedan undersökningen 2005, och att på nytt bedöma företagens kostnader för att uppfylla sina skyldigheter för momsanläggningen. Undersökningen består av en enkätundersökning för företag med färre än 500 anställda samt intervjuer med företag med fler än 499 anställda och offentliga aktörer.

Sedan undersökningen 2005 har det skett ändringar inom regelverket, praxis och andra händelser som påverkat företagens kostnader för att fullgöra sina skyldigheter gällande momssystemet. Däribland kan införandet av omvänd skattskyldighet och omsättningsgräns nämnas, liksom ändrade ställningstaganden från Skatteverket och tillkomsten av rättslig vägledning. Det har både skett ändringar som har förenklat för företagen och ändringar som har gjort momsanläggningen mer komplicerad under tidsperioden.

Enkätundersökningen indikerar att de genomsnittliga kostnaderna per företag har minskat för företag med 0–4 anställda, medan de har ökat för företag med 10–49 anställda. För övriga företag med färre än 500 anställda är genomsnittskostnaderna oförändrade. Mellan 2005 och 2024 ökade antalet företag med 319 000 företag, varav 92 procent var företag med 0–4 anställda. Till följd av ökningen i antalet företag har de totala fullgörandekostnaderna ökat med 2,6 miljarder kronor sedan 2005 och uppgår till cirka 11,4 miljarder kronor 2024.

För företag med 500 anställda eller fler är det stora variationer i momsanläggningen. Det är en skillnad mellan multinationella företag och andra stora företag, bland annat till följd av internationella transaktioner som medför en mer komplicerad momsanläggning. Det är också komplicerat för de

multinationella företagen att urskilja hur stor del av hanteringen som avser svensk moms.

För myndigheter är momshantering en förhållandevis liten fråga eftersom de har ett begränsat antal momstransaktioner. För de myndigheter som är anslutna till Statens servicecenter och där momshantering ingår i de administrativa tjänster som de köper in är det även svårt att urskilja kostnaderna för momshantering från kostnaderna från övriga tjänster. Kommuner och regioner antas ha något högre kostnader än myndigheter eftersom de i regel har fler momsberärande transaktioner. Genom inarbetade rutiner och fakturasystem håller de kostnaderna nere.

De viktigaste resultaten från analysen är:

- Genomsnittskostnaderna indikerar att det har blivit mindre kostsamt för företag med 0–4 anställda att uppfylla sina skyldigheter för momshantering, samtidigt som de förefaller ha ökat för företag med 10–49 anställda. För övriga företag är genomsnittskostnaderna oförändrade. Detta skiljer sig från 2005, där kostnaderna hade ökat för de minsta företagen och minskat för de stora jämfört med undersökningen 1993.
- Antalet företag har ökat med 319 000 företag mellan 2005 och 2024, vilket leder till att de totala fullgörandekostnaderna för företagspopulationen har ökat och uppgår till cirka 11,4 miljarder. Beaktat volymeffekten till följd av att antalet företag har ökat, är dock den genomsnittliga förändringen i kostnad för momshanteringen en mer relevant aspekt att titta på än totalkostnaden för populationen som helhet.
- Fördelningen av de totala kostnaderna har förskjutits mellan företagsgrupperna, där de större företagen numera står för en något större andel av de totala fullgörandekostnaderna jämfört med 2005.
- Det kan inte uteslutas att omvänd skattskyldighet, gränsöverskridande handel och ändrade skattesatser har ökat fullgörandekostnaderna avseende momshantering för många företag.
- Det är mindre kostsamt att sköta momshanteringen internt, jämfört med att anlita extern hjälp eller att blanda intern hantering med att anlita extern hjälp.
- Det är stora skillnader i momshanteringen bland stora företag, särskilt mellan multinationella företag och andra stora företag, bland annat sett till komplexitet i internationella transaktioner och svårigheter att urskilja svensk moms.

Rekommendationer:

- Skatteverket bör prioritera att framtida uppföljningar av momshanteringens fullgörandekostnader sker inom en kortare tidshorisont än de nära 20 år som skiljer mellan denna undersökning och undersökningen 2005. Bland annat för att följa hur kostnaderna utvecklas efter införandet av VIDA¹.
- Samtliga av de stora företag som har intervjuats i denna undersökning är mycket stora. I en kommande uppföljning kan det vara relevant för Skatteverket att även inkludera fler segment bland stora företag, exempelvis företag med 500–1000 anställda.
- Det kan finnas skäl att exkludera de allra största företagens fullgörandekostnader från en samlad uppföljning och i stället behandla dem separat. Detta eftersom deras komplexa verksamhet, inte minst svårigheterna att avgränsa svensk kontra utländsk moms, innebär metodologiska utmaningar. Därtill utgör dessa företag en liten andel av de samlade fullgörandekostnaderna.
- Enkätundersökningen indikerar att fullgörandekostnaderna är lägst när momshanteringen sköts internt. För företag med 1–4 anställda är kostnaden som högst när en kombination av intern hantering och extern hjälp används. Detta kan motivera en djupare analys, som undersöker vilka faktorer som driver upp de högre kostnaderna för företag som använder en blandad hantering.

¹ VIDA (Vat in the digital age) är ett standardiserat system för elektroniska fakturor och transaktionsbaserad rapportering som planeras att införas inom EU från och med 1 juli 2030 (se slutet av avsnitt 4 för mer information).

Innehållsförteckning

1	Inledning	6
2	Mervärdesskattens grunder, regler och tillämpningar i Sverige.....	7
2.1	Mervärdesskatt.....	7
2.2	Redovisningsskyldighet och momsdeklaration.....	9
3	Momshanteringens fullgörandekostnader	10
3.1	Om fullgörandekostnader	10
3.2	Fullgörandekostnadernas utveckling 1993–2005	11
4	Utvecklingen på momsområdet sedan 2006	11
4.1	Ändringar i regelverket.....	12
4.2	Praxis	14
4.3	Andra händelser.....	15
5	Undersökningens genomförande	17
5.1	Enkätundersökning	17
5.2	Intervjuer	18
5.3	Kostnader som ingår i mätningen.....	19
5.4	Kostnaden för arbetstid	20
5.5	Skillnader mellan undersökningarnas genomförande 2005 och 2024	21
6	Resultat från enkätundersökningen.....	22
6.1	Företag med färre än 500 anställda	22
6.2	Fullgörandekostnadernas utveckling 2005–2024	27
7	Företag med 500 anställda eller fler och offentliga aktörer	29
8	Avslutande diskussion	33

1 Inledning

Mervärdesskatt (även kallad moms) står för ungefär 40 procent av statens skatteintäkter och är därmed en viktig finansieringskälla för statens verksamhet. Det är en indirekt skatt på konsumtion och de flesta varor och tjänster i Sverige är momspliktiga. Momsen belastar slutkonsumenten men administreras och betalas in av företagen. Fokus för denna rapport är företagens kostnader för att uppfylla sina skyldigheter att redovisa och betala in moms, vilket här benämns momshanteringens fullgörandekostnader. Dessa kostnader inkluderar allt som företagen behöver göra för att fullgöra sina skyldigheter, exempelvis att hålla sig uppdaterade på regelverket och sina skyldigheter, ta fram interna rutiner samt att redovisa och betala in moms.

Ett välfungerande momssystem förutsätter dels att reglerna är ändamålsenliga, förutsägbara och enkla att tillämpa, dels att det inte är mer kostsamt än nödvändigt för företagen att uppfylla sina skyldigheter för momshantering. Denna rapport redogör för Skatteverkets tredje undersökning av momshanteringens fullgörandekostnader. De två tidigare mätningarna genomfördes 1993 och 2005 och visade på totala fullgörandekostnader på 4,5 miljarder kronor respektive 6,3 miljarder kronor, räknat i prisnivå för 2005 års undersökning. De totala fullgörandekostnaderna ökade alltså med 1,9 miljarder kronor under perioden. Nära 60 procent av ökningen härleddes till en ökning i antalet företag, medan resterande del berodde på ökade genomsnittskostnader för momshantering. Det var de små företagen som stod för i princip hela kostnadsökningen för hanteringen, medan genomsnittskostnaderna hade minskat för mellanstora och stora företag.

Syftet med denna rapport är dels att redogöra för den regel- och teknikutveckling som skett på momsområdet sedan undersökningen 2005, dels att på nytt studera företagens fullgörandekostnader gällande momshantering och följa upp hur dessa kostnader har utvecklats över tid. Undersökningen består av en enkätundersökning för små- och medelstora företag samt intervjuer med stora företag och offentliga myndigheter, kommuner och regioner (hädanefter benämnda offentliga aktörer).

För att förstå momshanteringens fullgörandekostnader och tolka undersökningens resultat behövs en förståelse för momssystemet och de skyldigheter momshantering innebär för företagen. Rapporten inleds därför med en beskrivning av momsens grunder, regler och tillämpning i Sverige i avsnitt 2. Därefter redovisas vad som ingår i momshanteringens fullgörandekostnader i avsnitt 3. I avsnitt 4 beskrivs ändringar i regelverk, praxis och andra händelser som skett på momsområdet sedan 2005. Undersökningens genomförande beskrivs sedan i avsnitt 5. Avsnitt 6 inleds

med undersökningsresultatet för företag med färre än 500 anställda och avslutas med en jämförelse med resultaten från den tidigare undersökningen. Resultatet från intervjuerna med stora företag och offentliga aktörer presenteras i avsnitt 7 och i avsnitt 8 förs en avslutande diskussion.

2 Mervärdesskattens grunder, regler och tillämpningar i Sverige

Moms är en transaktionsbaserad, indirekt och allmän skatt på konsumtion, som betalas till staten och regleras i mervärdesskattelagen (2023:200). I detta avsnitt beskriver vi översiktligt momssystemet och dess funktion för att ge en förståelse inför kommande avsnitt.

2.1 Mervärdesskatt

Reglerna om moms är i hög grad harmoniserade inom EU. EU-lagstiftningen på området består främst av olika direktiv (se bland annat rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, mervärdesskattedirektivet) som medlemsländerna ska införliva i den nationella lagstiftningen. Även om mervärdesskattesystemet är harmoniserat genom flera EU-direktiv finns det fortsatt skillnader mellan länderna, som exempelvis vilka skattebaser som beskattas och vilka skattesatser som används. I Sverige är innehållet i mervärdesskattedirektivet i allt väsentligt inarbetat i mervärdesskattelagen. Nationella mervärdesskatte regler återfinns också i bland annat skatteförfarandelagen och lagen om särskilda ordningar för mervärdesskatt för distansförsäljning av varor och för tjänster.

Moms ska betalas vid leverans av varor mot ersättning och tillhandahållande av tjänster mot ersättning, som görs inom landet av en beskattningsbar person i denna egenskap. Huvudregeln är att den som levererar varor eller tillhandahåller tjänster är skyldig att betala moms för leveransen eller tillhandahållandet. Moms ska även betalas vid förvärv inom EU och vid import från tredje land, det vill säga länder utanför EU/EES-området. Alla transaktioner av varor och tjänster, samt import, är skattepliktiga om inget annat anges i mervärdesskattelagen. Varje led i produktions- och distributionskedjan beskattas utifrån det mervärde som tillförs i respektive led.

Varje led redovisar moms på hela försäljningsbeloppet (utgående moms) och får samtidigt göra avdrag för den moms som påfördes i närmast föregående led (ingående moms). Momsen som betalas in beräknas därmed enbart på det mervärde som den egna verksamheten har tillfört. Momsen från de olika leden summerar till den moms som slutkonsumenten får betala. Det innebär att

momsen belastar slutkonsumenten, även om det är företagen som administrerar och betalar in momsens åt staten.² Slutkonsumenten kan vara en privatperson eller företag med verksamhet som inte medför skattskyldighet och inte heller rätt till återbetalning av mervärdesskatt.

Om ett företag, under en viss redovisningsperiod, tagit ut mer moms från sina kunder än vad företaget fått betala till sina leverantörer ska skillnaden betalas till Skatteverket. Har företaget i stället betalat mer moms till leverantörerna än det tagit ut från kunderna ska Skatteverket betala tillbaka skillnaden.

I och med skattereformen 1991 blev i stort sett all yrkesmässig omsättning av varor och tjänster momspliktig. Det finns dock undantag, vilka nämns uttryckligen i mervärdesskattelagen. Skattereformen innebar även att det infördes en generell skattesats på 25 procent, oberoende av vilka varor och tjänster som omsattes. Åren efter både tillkom fler momssatser och momssatser ändrades, och sedan 1996 har Sverige tre momssatser. Det är 25-procentig momssats på de flesta varor och tjänster men det finns också varor och tjänster som har en momssats på 12 procent eller 6 procent. Genom åren har det skett ändringar gällande vilka varor och tjänster som beskattas med vilken momssats.

Undantag från momsplikt finns bland annat inom områdena för post, sjukvård och tandvård, social omsorg och utbildning. I regel är även uthyrning av fastighet undantagen från moms. Den som hyr ut sin fastighet ska därmed inte ta ut moms på hyran och har inte heller rätt att göra avdrag för ingående moms på inköp till uthyrningsverksamheten. Under vissa förutsättningar kan dock den som hyr ut sin fastighet välja att bedriva momspliktig uthyrningsverksamhet (så kallad frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt).

Vanligen är det säljaren som ska ta ut moms vid försäljningen och redovisa den i sin momsdeklaration. Vid så kallad omvänd betalningsskyldighet är det dock köparen som ska räkna ut och redovisa moms på inköpet i sin momsdeklaration. Omvänd betalningsskyldighet gäller vid exempelvis försäljning av vissa byggtjänster och guldmaterial, avfall och skrot av vissa metaller, mobiltelefoner och utsläppsrätter för växthusgaser.

För transaktioner mellan länder inom EU är momsreglerna i hög grad harmoniserade. Vid försäljning mellan momsregistrerade företag är det huvudsakligen köparen som redovisar moms i sitt hemland. Svensk moms betalas således på varor och tjänster som köps in till Sverige, och vid försäljning till annat EU-land beskattas köparen i sitt hemland. Vid försäljning

² Hur den s.k. *skatteincidensen* fördelas mellan företag och slutkonsument, dvs. hur en skatt eller skattehöjning övervältras på priset som konsumenten betalar, avgörs av marknadsaktörernas priskänslighet.

till privatpersoner sker beskattningen i huvudsak i säljarens land. Det finns vissa undantagsregler, som exempelvis för fastighetstjänster och transporttjänster som beskattas i det land som fastigheten finns respektive transporten utförs. Vid transaktioner med länder utanför EU (tredje land) är reglerna i huvudsak desamma. Importerande företag beskattas i sitt hemland och exporterande företag påför inte moms. Vid import från ett icke momsregistrerat företag i tredje land ska momsen betalas till Tullverket. Vid momsfri export till tredje land åligger det säljaren att kunna uppvisa dokumentation som styrker att transaktionen avser export till ett land utanför EU.

I den mån offentliga aktörer säljer varor eller tjänster till andra fysiska eller juridiska personer bedriver de ekonomisk verksamhet och är beskattningsbara, och följer samma momsregler som andra momsregistrerade juridiska personer. För statliga myndigheter som är anslutna till Statens servicecenter (SSC) finns det möjlighet att köpa in (delar av) momshanteringen från SSC (se även avsnitt 7.1.2). För de delar av verksamheten som inte är momspliktig, och där ingående moms därför inte kan dras av, kan såväl statliga myndigheter som kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund ansöka om momsersättning.³ Syftet med ersättningen är att momsen inte ska vara en kostnad, och inte påverka om de väljer att utföra tjänster i egen regi eller upphandla tjänsterna från privata aktörer.

2.2 Redovisningsskyldighet och momsdeklaration

Företag med omsättning under en viss gräns är befriade från momsskyldighet. Syftet med detta är att förenkla för mindre företag eftersom de då slipper administrationen med att redovisa moms på försäljning och inköp. De företag som har en omsättning under gränsen kan välja om de vill vara momsregistrerade eller inte. Om ett sådant företag var momsregistrerat innan gränsen infördes eller ändrades kan företaget anmäla till Skatteverket att det vill vara momsbefriat. Om företag med en omsättning under gränsen vill redovisa och betala moms ansöker de till Skatteverket om registrering. Momsbefrielsen gäller för de flesta transaktioner av varor och tjänster som företaget omsätter i Sverige, men inte där omvänd skattskyldighet gäller. Sedan Skatteverkets undersökning 2005 har omsättningsgränsen ändrats flertalet gånger och uppgår sedan 1 januari 2025 till 125 000 kronor (se även avsnitt 4.1.4).

³ Se förordning (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt, ansöka om momsersättning samt lag (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Momsredovisningen sker i momsdeklarationen. Hur ofta momsdeklarationen ska lämnas in beror på företagets årsomsättning, även om huvudregeln är att en redovisningsperiod omfattar en kalendermånad. Företag med en årsomsättning på högst 1 miljon kronor kan välja mellan att lämna in deklarationen en gång per år, var tredje månad eller varje månad. Företag med en årsomsättning på högst 40 miljoner kronor kan välja mellan en gång var tredje månad eller varje månad, medan företag med en årsomsättning som är högre än 40 miljoner kronor lämnar in deklarationen en gång per månad.

3 Momshanteringens fullgörandekostnader

Som nämns ovan är de flesta varor och tjänster i Sverige momspliktiga och det är företagen som redovisar och betalar in momsen. Företagens kostnader för att redovisa och betala in skatten kallas här för företagets fullgörandekostnader för momshantering. Nedan beskrivs övergripande vad som ingår i dessa kostnader.

3.1 Om fullgörandekostnader

Med fullgörandekostnader avses i denna studie allt som företagen behöver göra för att uppfylla sin skyldighet för momshantering. Det inbegriper bland annat att ta reda på och hålla sig uppdaterade om vilka regler som gäller och hur deklarationerna ska fyllas i, göra bedömningar vid komplexa momsregler, skapa interna rutiner samt den tid det tar att fylla i deklarationerna. Även kostnaden för att köpa in programvara, eller ta fram egna program, att använda för momshantering ingår, liksom kostnader för eventuell extern hjälp.

Kostnaderna för momshantering inkluderar både att uppfylla den kontinuerliga skyldigheten för momshantering och kostnader av mer temporär karaktär. De temporära kostnaderna kan beskrivas som en form av initialkostnader, och tillkommer exempelvis vid förändringar i skattesystemet, vid en förändring i företagets verksamhet som gör att det möter en annan sammansättning av varor/tjänster och därmed andra momssatser, eller att verksamheten växer och blir momspliktig. Andra exempel är kostnader vid inköp eller utveckling av programvara eller anpassning av ekonomisystem till momsredovisning. När förändringen har tillämpats en tid och företagets hantering har anpassats minskar den temporära kostnaden och hanteringen blir en del av de löpande kostnaderna.

Komplexiteten i skattesystemet påverkar fullgörandekostnaderna, där mindre komplexitet ger lägre fullgörandekostnader och vice versa. Komplexiteten

påverkas i sin tur av flertalet faktorer, bland annat antalet moms-kattesatser i systemet, förändringar gällande vilka skattesatser som gäller för vilka varor och tjänster, om företagen använder flera moms-kattesatser eller har delvis moms-fri verksamhet, omvänd betalningsskyldighet och gränsöverskridande handel såväl inom som utanför EU.

3.2 Fullgörandekostnadernas utveckling 1993–2005

Skatteverket har undersökt momshanteringens fullgörandekostnader vid två tidigare tillfällen, 1993⁴ och 2005 (Skatteverket 2006). Undersökningarna baserades på enkäter där företagen fick svara på frågor gällande deras momshantering, såsom användande av flera skattesatser och om momshantering sköttes internt och/eller köptes in externt. 1993 var de sammanlagda fullgörandekostnaderna 4,5 miljarder kronor, justerat till samma prisnivå som undersökningen som publicerades 2006. Det motsvarade 2,5 procent av momsintäkterna. För 2005 beräknades de totala fullgörandekostnaderna till 6,3 miljarder kronor, vilket motsvarade 3 procent av momsintäkterna. Det innebar en ökning på 1,9 miljarder kronor, eller 40 procent, under perioden. Av de 1,9 miljarderna bestod 1,1 miljarder av en volymeffekt till följd av att antalet företag hade ökat, och resterande 800 miljoner av en kostnadseffekt till följd av att den genomsnittliga kostnaden för momshantering hade ökat. För stora företag hade kostnaderna för momshantering minskat under perioden, medan det hade ökat för små företag. Den totala ökningen för små företag var större än den totala ökningen för samtliga eftersom kostnaderna för övriga företag hade minskat under perioden.

4 Utvecklingen på momsområdet sedan 2006

Mellan de två tidigare undersökningarna, 1993 och 2005, som Skatteverket har genomfört om momshanteringens fullgörandekostnader skedde relativt stora förändringar i momsregelverket. Ändringarna under perioden bestod bland annat av en ny mervärdesskattelag 1994, att Sverige blev medlem i EU 1995, att redovisningsperioden ändrades från två månader till en månad 1996 samt att flertalet skattesatser ändrades. Även från den senaste undersökningen 2005 fram till 2024 har det skett ändringar, men de har inte varit av samma magnitud som ändringarna mellan 1993 och 2005. I det här kapitlet redogör vi kortfattat

⁴ Undersökningen var en del av utvärderingen av skattereformen, som publicerades 1994. Malmer, Håkan, Persson, Annika & Tengblad, Åke: *Århundradets skattereform. Effekter på skattesystemets driftskostnader, skatteplanering och skattefusk. Uppföljning av skattereformen 1990–91.*

för viktiga förändringar på momsområdet mellan 2005 och 2024, såväl inom regelverket som praxis och andra händelser, som bedöms ha kunnat påverka kostnaderna särskilt. I slutet av kapitlet visas en sammanställning i tabell 1.

4.1 Ändringar i regelverket

4.1.1 Omvänd skattskyldighet

För att motverka bedrägerier och avsiktligt skattefusk där säljaren fakturerar och tar ut moms från köparen men låter bli att betala in skatten till staten, medan köparen ändå gör avdrag för den skatt som betalats till staten, har omvänd skattskyldighet införts för vissa branscher och företagssektorer. Omvänd skattskyldighet innebär att det är köparen som ska räkna ut och redovisa utgående moms på inköpet i sin momsdeklaration. För handel med vissa byggtjänster infördes omvänd skattskyldighet 2007, och därefter följde exempelvis utsläppsrätter för växthusgaser 2011, handel med avfall och skrot av vissa metaller 2013, och mobiltelefoner 2022. För företag som ska tillämpa reglerna om omvänd skattskyldighet innebär det en ökad börda eftersom momshanteringen blir mer komplicerad. Reglerna innebär även att företag som bedriver momsfri verksamhet men köper varor/tjänster som berörs av omvänd skattskyldighet blir skyldiga att registreras för momsredovisning och redovisa moms för dessa transaktioner.

4.1.2 Redovisningsperiod

År 2008 infördes förlängd redovisningsperiod, så kallad kvartalsredovisning, för mindre företag. Det innebär att redovisningsperioden för mervärdesskatt blev tre kalendermånader för den som är skyldig att redovisa mervärdesskatt på beskattningsunderlag som, exklusive gemenskapsinterna förvärv och import, för beskattningsåret beräknas uppgå till högst 40 miljoner kronor. Den förlängda redovisningsperioden antogs få positiva effekter sett till både likviditetsvinster och minskad administrativ börda för mindre företag (prop. 2007/08:25). Vid införandet av skatteförfarandelagen (2011:1244) 2011 infördes det också att redovisningsperioden vid en omsättning upp till en miljon kronor är ett beskattningsår. Som nämntes i avsnitt 2.1.1 kan företagen välja att ändra redovisningsperiod till kalendermånad respektive till kalenderkvartal eller kalendermånad.

4.1.3 Momsdeklaration

När skatteförfarandelagen infördes 2011 togs möjligheten att deklarerera momsen i inkomstdeklarationen bort. Sedan dess ska momsredovisning ske i momsdeklarationen. Eftersom fler uppgifter ska specificeras i momsdeklarationen, jämfört med näringsbilagan som fylldes i till

inkomstdeklarationen, kan ändringen initialt ha inneburit en ökad börda för företagen.

4.1.4 Omsättningsgräns

Reglerna om omsättningsgräns har ändrats flertalet gånger sedan undersökningen 2005. Vid den tidpunkten var omsättningsgränsen i praktiken 30 000 kronor, eftersom moms skulle betalas vid skattepliktig omsättning som görs i yrkesmässig verksamhet.⁵ 2013 ersattes begreppet yrkesmässig verksamhet av regler om beskattningsbar person och ekonomisk verksamhet genom ändringar i gamla mervärdesskattelagen (1994:200). I samband med det blev alla som bedrev momspliktig verksamhet skyldiga att redovisa och betala moms (prop. 2012/13:124). 2017 infördes sedan en omsättningsgräns på 30 000 kronor på nytt, och 2022 höjdes gränsen till 80 000 kronor. Företag under omsättningsgränsen kan välja att inte vara momsregistrerade och påverkas i så fall inte av fullgörandekostnader för att uppfylla sina skyldigheter för momshantering. Många mindre företag har dock valt att vara kvar i momssystemet trots att deras omsättning ligger under gränsen efter höjningarna (Skatteverket 2025).

4.1.5 Frivillig skattskyldighet

Uthyrning av fastigheter är momsbefriat, men fastighetsägare kan välja att vara frivilligt skattskyldiga för moms. För att nyttja möjligheten att vara frivilligt skattskyldig för moms var fastighetsägare tidigare tvungna att ansöka om att bli frivilligt skattskyldig. År 2014 avskaffades det formella ansökningsförfarandet och sedan dess kan en fastighetsägare börja redovisa moms när denne så önskar. I princip innebar det en regellättnad men i flera fall har skyldigheten att redovisa moms varit otydlig, vilket har inneburit merarbete för både det enskilda företaget och Skatteverket.

4.1.6 Hantering av importmoms

Skatteverket tog över hanteringen av importmoms för momsregistrerade företag från Tullverket 2015 och sedan dess ska momsregistrerade företag redovisa moms på sin import i momsdeklarationen. Genom ändringen samlas således momsredovisningen till momsdeklarationen i stället för att vara uppdelad. Tullverket har fortsatt hand om importmoms för företag som inte är momsregistrerade.

⁵ En verksamhet ansågs yrkesmässig om den utgjorde näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen (1999:1229), och bedrevs i former jämförliga med en till näringsverksamhet hänförlig rörelse under förutsättning att omsättningen under beskattningsåret översteg 30 000 kronor.

4.1.7 Ny mervärdesskattelag

År 2023 trädde den nya mervärdesskattelagen (2023:200) i kraft. Den nya lagen innebar få materiella förändringar från sin föregångare utan disponerades om i enlighet med mervärdesskattedirektivet, moderniserades språkligt och strukturerades för att bli mer lättförståelig och lättillämpad än den föregående mervärdesskattelagen.

4.2 Praxis

Även ändringar i praxis kan påverka företagens fullgörandekostnader. I många fall handlar det om att avgöranden i EU-domstolen följs av ställningstaganden från Skatteverket, som på olika sätt påverkar hanteringen för företagen. Som exempel på detta kan tryckerimomsen, skatteplikt vid uthyrning av vårdpersonal och skatteplikt för samfällighetsföreningar nämnas.

4.2.1 Tryckerimoms

Efter att EU-domstolens dom av den 11 februari 2010 i mål C-88/09 *Graphic Procédé* mot *Ministère du budget*, EU:C:2010:76 förtydligade huruvida framställningen av tryckta produkter är en vara eller en tjänst publicerade Skatteverket (2010) ett ställningstagande om att tryckeriernas försäljning i vissa fall ska beskattas med 6 procent i stället för 25 procent. Till följd av det begärde tryckerier att få mellanskillnaden återbetald. Skatteverket bedömde att det genom efterbeskattning gick att minska den ingående momsen för tryckerikunderna, och att de sedan skulle vända sig till tryckerierna och få motsvarande belopp återbetalat. Vissa tryckerier vägrade och det inleddes civilrättsliga tvister som fick olika utfall. Skatteverket publicerade då, år 2015, ett ställningstagande om att tryckerikunderna kunde ansöka om anstånd med betalning av skatt och ränta. Senare samma år meddelade Högsta domstolen genom beslut den 22 december 2015 i mål nr Ö 2708-15 att tryckerikunderna hade återkravs rätt och Skatteverket (2016) upphävde därefter anstånden.

4.2.2 Uthyrning av vårdpersonal

Som nämns i avsnitt 2.1 är sjukvårdstjänster undantagna från den generella mervärdesskatteplikten. Fram till HFD:s dom den 7 juni 2018 i mål nr 7270-17 ansåg Skatteverket att även bemanningsföretags uthyrning av vårdpersonal omfattades av undantaget. I domen konstaterade HFD att uthyrning av personal ska bedömas utan påverkan av köparens verksamhet. Ett bemanningsföretags uthyrning av vårdpersonal bedömdes därför omfattas av skatteplikt. Till följd av domen ändrade Skatteverket (2018) sin hållning och publicerade ett ställningstagande om att uthyrning av vårdpersonal som huvudregel är skattepliktig omsättning.

4.2.3 Samfällighetsföreningar

Genom ett ställningstagande 2022 meddelade Skatteverket (2022) att samfällighetsföreningar som uppför och förvaltar en gemensamhetsanläggning mot att medlemmarna betalar sin andel av kostnaderna för anläggningen, ansågs tillhandahålla varor eller tjänster till medlemmarna. Sådana tillhandahållanden bedömdes därför utgöra skattepliktig omsättning. Det medförde en skyldighet för föreningar att momsregistrera sig och ta ut moms från sina medlemmar. Den 20 februari 2024 konstaterade HFD i fyra domar (mål nr 1536-23, 1537-23, 2868-23 och 4686-23) att bidrag som uttaxeras medlemmarna i en samfällighetsförening inte avser en transaktion som är föremål för moms. Till följd av det publicerade Skatteverket (2024) ett nytt ställningstagande, om att ställningstagandet från 2022 inte längre skulle tillämpas.

4.3 Andra händelser

4.3.1 Teknisk utveckling

Vid undersökningen 2005 hade andelen företag som använde datoriserade ekonomisystem ökat jämfört med undersökningen 1993, samtidigt som det bedömdes otvetydigt hur långt datoriseringen hade kommit. Sedan undersökningen 2005 har varken Skatteverkets e-tjänst eller bokföringsprogrammen på marknaden förändrats särskilt mycket. Däremot har den allmänna digitala utvecklingen gjort tillgängligheten bättre, vilket har medfört kraftigt ökad användning av elektroniska tjänster. När det gäller momshantering har elektroniska dokument ersatt pappershantering för företag i alla storleksskikt.

4.3.2 Elektronisk skattedeklaration

Det har varit möjligt för företagen att lämna skattedeklarationen i form av ett elektroniskt dokument sedan 2003, men den nuvarande formen av elektronisk skattedeklaration, eSKD, skapades 2013. Användningen av elektronisk skattedeklaration har ökat kontinuerligt sedan möjligheten infördes. Sedan 2024 skickar dessutom Skatteverket inte längre ut pappersblanketter automatiskt, vilket medfört att användandet av e-tjänsten ligger nära 100 procent. Det fåtal företag som vill använda pappersblankett behöver själva beställa det. Oavsett elektronisk deklaration eller pappersdeklaration är inte några momsuppgifter förtryckta i momsdeklarationen. Användandet av elektronisk deklaration minskar dock formella fel, såsom summeringsfel samt att obligatoriska uppgifter saknas, och innebär färre onödiga frågor från Skatteverket.

4.3.3 Rättslig vägledning

Skatteverket introducerade rättslig vägledning på myndighetens hemsida 2014 och sedan dess publiceras en ny årsutgåva i februari varje år. Vägledningen innehåller information om när ny lagstiftning börjar gälla, Skatteverkets tolkning av domar och myndighetens ställningstaganden i olika frågor. Denna möjlighet att ta del av Skatteverkets ståndpunkt i rättsliga frågor kan underlätta företagens momshantering.

4.4 Sammanfattning av viktiga förändringar på momsområdet 2005–2024

I Tabell 1 sammanfattas de nämnda förändringarna på momsområdet 2005–2024. Tidsperioden har inneburit både förändringar som har förenklat för företagen och förändringar som har gjort momshanteringen mer komplicerad. Som nämns ovan är detta ett urval av ändringar som har skett under perioden. Även andra förändringar än de som tagits upp kan ha påverkat fullgörandekostnaderna och det är därför svårt att bedöma den sammantagna effekten av utvecklingen på momsområdet för genomsnittskostnaden.

Tabell 1. Viktiga förändringar på momsområdet 2005–2024

År	Förändring
2007	Omvänd skattskyldighet, byggtjänster
2008	Kvartalsredovisning
2010	Förtydligad gränsdragning tryckerimoms
2011	Omvänd skattskyldighet, utsläppsrätter för växthusgaser Vid omsättning upp till en miljon kronor är redovisningsperioden ett beskattningsår. Momsredovisningen ska ske i momsdeklarationen
2013	Omsättningsgräns 0 kronor Införande av elektronisk skattedeklaration, eSKD
2014	Ansökningsförfarandet avskaffas för frivillig skattskyldighet Rättslig vägledning introduceras
2015	Skatteverket övertar importmomsen från Tullverket
2017	Omsättningsgräns 30 000 kronor
2018	Ej avdragsrätt för bemanningstjänster inom vården
2022	Omvänd skattskyldighet, mobiltelefoner Omsättningsgräns 80 000 kronor
2023	Införd momsplikt samfälligheter
2024	Ny mervärdesskattelag Borttagen momsplikt samfälligheter

Även kommande förändringar inom momsområdet kommer att påverka fullgörandekostnaderna, även om det ligger utanför denna undersökning. Inom EU pågår ett arbete för att modernisera EU:s momsprocess och minska

momsbedrägerier. I det arbetet ingår initiativet VIDA (Vat in the digital age) som innebär att alla gränsöverskridande transaktioner mellan företag inom EU löpande ska rapporteras via ett standardiserat system för elektroniska fakturor, av både köpare och säljare från och med 1 juli 2030. I samband med VIDA får medlemsstaterna möjlighet att införa obligatorisk e-fakturering och digital löpande rapportering även för transaktioner inom det egna landet.⁶

5 Undersökningens genomförande

För att mäta företagens fullgörandekostnader för momshanteringen har en enkätundersökning genomförts bland små och medelstora företag, kompletterad med intervjuer med stora företag och offentliga aktörer. I detta avsnitt beskrivs undersökningens genomförande och metod samt de metodförändringar som har gjorts jämfört med mätningen 2005. Metoden har i huvudsak utformats i linje med den tidigare mätningen, i syfte att möjliggöra jämförelser av resultaten över tid. De viktigaste skillnaderna mellan undersökningarna beskrivs i avsnitt 5.5.

5.1 Enkätundersökning

Enkätsvaren samlades in under perioden 1 oktober – 9 december 2024, med en kompletterande insamling 24 mars – 25 april 2025.⁷ Under den ordinarie insamlingen skickades enkäten ut till 4 000 momsregistrerade företag och den kompletterande insamlingen omfattade ytterligare 1 586 momsregistrerade företag. Utskicket skedde via post och företagen hade möjlighet att svara via medföljande pappersenkät eller via en webbenkät. Under den ordinarie insamlingsperioden skickades fyra påminnelser ut, via brev och sms, till de företag som inte besvarat enkäten. I den kompletterande insamlingen, som avsåg företag med 5–19 anställda, genomfördes endast ett påminnelseutskick. Mer information om enkätens genomförande redovisas i bilaga 1.

Enkätundersökningen genomfördes av enkätföretaget Lysio Research.

Enkäten innehöll allmänna frågor om företagens momshantering, hur mycket tid företagen lägger på intern momshantering och hur stora kostnader de har för extern momshantering, samt attitydfrågor om hur betungande företagen

⁶ Den Statliga offentliga utredningen om moderniserad och brottsförebyggande hantering av mervärdesskatt (Fi 2026:03) ska analysera hur nya EU-regler om mervärdesskatt för den digitala tidsåldern ska genomföras i svensk rätt. Uppdraget ska redovisas senast i november 2027.

⁷ Kompletteringen avsåg gruppen företag med 5–19 anställda. Av misstag kom denna grupp inte med i urvalet till den ordinarie mätningen. Enkätsvaren kompletterades därför genom en extra insamling.

upplever olika delar av momshanteringen. En kopia av enkäten återfinns i bilaga 2. Svarsfrekvensen uppgick till 46 procent i den ordinarie insamlingen och 37 procent i den kompletterande insamlingen. Insamlingarna genomfördes under olika långa perioder och med olika antal påminnelser, vilket påverkar svarsfrekvensen. Av de inkomna svaren lämnades 49 procent in via papper och 51 procent via webben. I Tabell 2 redovisas det stratifierade urval som drogs från Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister och svarsfrekvens, för respektive storleksgrupp.

Tabell 2. Företagsurval, population och svarsfrekvens

Antal anställda	Antal i urvalet	Svarsfrekvens	Antal momsregistrerade företag i företagspopulationen¹
0 anställda	1 000	41 %	840 040
1–4 anställda	1 500	46 %	219 171
5–19 anställda	1 586	37 %	65 633
20–499 anställda	1 500	52 %	23 026
Totalt	5 586	43 %	1 147 870

Anm. Den kompletterande insamlingen (1 586 företag) avsåg gruppen med 5–19 anställda.

Övriga storleksgrupper ingick i den ordinarie insamlingen.

Not 1) Antal momsregistrerade företag per januari 2025.

Företag med fler än 499 anställda samt offentliga aktörer exkluderades från urvalet till enkätundersökningen. En redogörelse för hur deras kostnader undersöktes presenteras i nästkommande avsnitt.

5.2 Intervjuer

Stora företag har i många fall en komplex och svåröverskådlig momshantering som kan vara svår att sammanfatta i den enkät som skickades ut till små och medelstora företag. Offentliga aktörer (statliga myndigheter, kommuner och regioner) har en mer begränsad momshantering än företag eftersom den inte berör hela verksamheten och antalet momstransaktioner är betydligt lägre. Kostnaderna för stora företag och offentliga aktörer har därför undersökts genom personliga intervjuer. Totalt fanns vid tidpunkten för undersökningen 1 691 stora företag och offentliga aktörer i Sverige, se Tabell 3. För att undersöka deras fullgörandekostnader skickades en intervjuförfrågan ut via e-post till 39 företag, två myndigheter och två kommuner. Från företagspopulationen valdes företag ut med utgångspunkt att representera olika branscher och verksamheter för att fånga upp olika aspekter av momshanteringen. Totalt genomfördes tio intervjuer, varav åtta med företag med fler än 499 anställda, en med en myndighet och en med en kommun.

Tabell 3. Population stora företag och offentliga aktörer

Grupp	Antal företag
500 eller fler anställda	1 031
Offentliga myndigheter	367
Kommuner/regioner	311
Totalt	1 691

Intervjuerna genomfördes av Institutet för kvalitetsindikatorer AB under november och december 2024. I förberedelse inför intervjuerna fick företagen ta del av frågorna ett par veckor innan intervjuerna genomfördes.

5.3 Kostnader som ingår i mätningen

Enkäten som skickades ut för att mäta fullgörandekostnaderna för företagens svenska momshantering avsåg företagens senaste räkenskapsår. För att möjliggöra jämförelse med den tidigare mätningens resultat från 2005 har ett likartat upplägg använts för enkäten och intervjuerna. Både definitionen av momshantering och frågorna överensstämmer till stor del med den föregående mätningen, även om formuleringarna skiljer sig åt något. I denna undersökning definieras momshantering enligt följande:

1. Den del av bokföringen som avser bokföring av ingående och utgående moms.
2. Fylla i skattedeklarationen och få den underskriven samt fylla i periodisk sammanställning eller annan momsrapportering
3. Kontakt med Skatteverket och/eller ombud samt ta del av information om momsfrågor.

Både löpande och temporära kostnader för momshanteringen ingår i definitionen, liksom bedömningar företagen ställs inför vid komplexa momsregler. Eftersom populationen innehåller såväl företag som varit aktiva och momsregistrerade sedan tidigare som nya företag, fångas även nya företags initialkostnader för momssystemet in. De investeringskostnader som företagen kan ha haft i form av inköp eller utveckling av programvara för moms eller anpassning av ekonomisystem till momsredovisning ingår inte explicit i definitionen. För att ändå få med dessa kostnader har vi, liksom Skatteverket (2006), tillfört en schablonkostnad på 25 procent av lönekostnaden för indirekta kostnader för den anställda.

Den tid som företagen spenderat på att besvara momsfrågor från Skatteverket eller själva kontaktat myndigheten eller ombud med frågor ingår också. Däremot ingår inte den tid företagen lägger på Skatteverkets revisioner eftersom de ofta omfattar fler skatteslag än moms och det kan vara svårt att urskilja hur stor del som rör momshantering.

En del företag köper in extern hjälp med momshanteringen. Om de också köper in hjälp med till exempel den löpande bokföringen och bokslutsarbete, kan det vara svårt att urskilja kostnaderna för momshantering från den totala kostnaden för den externa hjälpen. Enkäten innehåller därför frågor till företagen om de även köper in hjälp med den löpande bokföringen och bokslutsarbetet, och vad de i så fall betalar totalt för all extern hjälp. Enkätsvaren ger dock inte information om fördelningen av kostnaderna för dessa delar. För att kunna jämföra med undersökningen 2005 har vi, i likhet med den mätningen, antagit att momskostnaden är en tredjedel av den totala kostnaden för extern hjälp för de företag som även köper in hjälp med både löpande bokföring och bokslutsarbete, och hälften av den totala kostnaden om de köper in antingen löpande bokföring eller bokslutsarbete. På så sätt ökar också jämförbarheten mellan undersökningarna.

5.4 Kostnaden för arbetstid

För att uppskatta en kostnad för den tid företagen använder internt till momshantering har vi utgått från SCB:s lönestatistik och arbetskraftsundersökningar. Det framgår inte i enkätsvaren vilken yrkeskategori som faktiskt sköter momsredovisningen för företaget, och det skiljer sig sannolikt åt mellan företagen vilken roll och utbildning de som utför arbetsuppgiften har. I Skatteverket (2006) användes bokförings- och redovisningsassistenter som den yrkesgrupp som arbetar med momshantering för små och medelstora företag. Sedan 2014 ingår bokförings- och redovisningsassistenter i yrkesgruppen ekonomiassistenter m.fl., som bland annat inkluderar omhändertagande av företagets ekonomiska transaktioner, momshantering och sammanställande av skattedeklarationer som arbetsuppgifter. Vi har därför använt oss av ekonomiassistenter m.fl., vilka hade en genomsnittlig månadslön på 35 500 kronor år 2023. Den genomsnittliga arbetstiden för en heltidsanställd under samma år var 163 timmar per månad (SCB 2024). Det innebär att timlönen var 218 kronor. Utöver timlönen tillkommer semestertillägg, arbetsgivaravgifter och en schablonkostnad på 25 procent för att täcka exempelvis hyra, telefon och IT-infrastruktur. Timlönen multipliceras därför med ett schablonvärde om 1,84 (Tillväxtverket 2017). Företagens genomsnittliga timkostnad för momshantering beräknas till 401 kronor, se Tabell 4.

Tabell 4. Genomsnittlig timkostnad för intern momshantering

Månadslön (heltid) för ekonomiassistenter m.fl.	35 500 kr
Arbetstimmar/månad	163 tim
Lön/timme	218 kr
Semestertillägg	12 %
Arbetsgivaravgifter	31,42 %
Overhead	25 %
Total timkostnad	401 kr

5.5 Skillnader mellan undersökningarnas genomförande 2005 och 2024

Enkäten som användes i denna mätning bygger på enkäten från 2005, men frågor och svarsalternativ är inte helt identiska. Regeländringar och förändringar i företagens momshantering har gjort att frågor och svarsalternativen har behövt justeras. De frågor som ligger till grund för beräkningen av fullgörandekostnader (inköp av externa tjänster, kostnader för extern hjälp samt antal timmar för intern momshantering) är dock oförändrade. I rapporten benämns enkätresultaten från 2024 och 2025 samlat som 2024, då den ordinarie insamlingen genomfördes.

I urvalet till 2005 års undersökning exkluderades företag som saknade telefonnummer, vilket motsvarade cirka 30 procent av företagspopulationen. Kostnaden för dessa företag uppskattades i stället till 25 procent av genomsnittskostnaden för företag med telefonnummer, uppdelat efter storleksklass. Bedömningen byggde på att företag utan telefonnummer antogs ha en lägre aktivitetsnivå. I 2005 års undersökning ansågs denna nivå vara en försiktig uppskattning som inte riskerade att överskattade kostnaderna. I 2024 års undersökning inkluderades samtliga momsregistrerade företag, vilket innebär att ingen motsvarande skattning behövde göras för företag som saknar telefonnummer.

Både i undersökningen från 2005 och i den aktuella mätningen har den genomsnittliga arbetstiden per månad hämtats från SCB:s arbetskraftsundersökningar. År 2005 uppgick den genomsnittliga arbetstiden till 165 timmar per månad, jämfört med 163 timmar år 2023.

Vid undersökningen 2005 användes två yrkesgrupper vid beräkningarna för företag med fler än 499 anställda, dels bokförings- och redovisningsassistenter, dels företagsekonomer och personaltjänstemän. Det framgår dock inte hur dessa två grupper vägdes in i beräkningarna. I den aktuella undersökningen har vi istället utgått från antagandet att lönen för personer som arbetar med momshantering är densamma oavsett företagsstorlek. Därför används yrkesgruppen ekonomiassistenter m.fl. även för företag med 500 anställda eller fler (se ovan avsnitt 5.4). För att möjliggöra jämförelser av

fullgörandekostnaderna mellan 2005 och 2024 har kostnaderna från 2005 räknats om till 2025 års prisnivå med hjälp av SCB:s prisomräknare⁸.

6 Resultat från enkätundersökningen

Som nämns tidigare undersöks de totala fullgörandekostnaderna för svenska företag utifrån tre olika grupper, företag med 0–499 anställda, företag med fler än 499 anställda och offentliga aktörer. I det här avsnittet presenteras resultatet från enkätundersökningen 2024, vilket innefattar företag med 0–499 anställda, och en jämförelse med resultatet från undersökningen 2005. Resultaten benämns som 2024, även om kompletterande datainsamling och prisomräkning avser 2025.

6.1 Företag med färre än 500 anställda

Det totala antalet momsregistrerade företag med 0–499 anställda uppgick i januari 2025 till 1 147 870 företag⁹, se tabell 5. Resultatet av enkätundersökningen visar att snittkostnaden¹⁰ för företagens momshantering i denna kategori uppgick till 9 902 kronor per företag, vilket resulterar i att de totala fullgörandekostnaderna för företag med 0–499 anställda uppgår till cirka 11,4 miljarder kronor. Det motsvarar 2 procent av 2024 års momsintäkter. I tabellen framgår det att snittkostnaden per företag är lägst bland företag med 0 anställda och högst för företag med 10–49 och 50–499 anställda. Snittkostnaden ökar med antal anställda upp till och med gruppen 5–9 anställda, därefter finns det ingen statistisk säkerställd skillnad mellan företag med 10–499 anställda¹¹. För företag med 0–4 anställda uppgår fullgörandekostnaderna sammanlagt till cirka 8 miljarder kronor, vilket motsvarar 70 procent av de totala kostnaderna för företag med färre än 500 anställda. Resterande företag (5–499 anställda) står därmed för 30 procent av de totala kostnaderna.

⁸ Prisomräkaren finns på SCB:s hemsida, [SCB:s Prisomräknare](#)

⁹ <https://www.foretagsregistret.scb.se> januari 2025

¹⁰ En beskrivning av hur snittkostnaden är framräknad finns i bilaga 1

¹¹ Resultatet kvarstår om gruppen 10–499 antal anställda delas in i 5 mindre grupper (10–19, 20–49, 50–99, 100–199 och 200–499 anställda).

Tabell 5. Fullgörandekostnader för momshantering, små och medelstora företag

Antal anställda	Snitt/ företag (kr)	Antal Företag	Total Kostnad (mnkr)
0 anställda	5 569	840 040	4 679
1–4 anställda	14 993	219 171	3 286
5–9 anställda	32 204	41 270	1 329
10–49 anställda	43 891	39 281	1 724
50–499 anställda	43 000	8 108	349
Totalt	9 902	1 147 870	11 366

Den totala kostnaden för företagens momshantering kan delas in i två delar, externa och interna kostnader. I vilken utsträckning företag anlitar extern hjälp för momshantering och/eller lägger ned intern tid varierar mellan företagen. I tabell 6 redovisas andelen företag som haft externa respektive interna kostnader, eller en kombination av båda, samt företagens genomsnittliga kostnad för respektive sätt att hantera moms. I tabellen framgår det att företag med 0 anställda samt företag med 10–499 anställda i högre utsträckning hanterar moms internt, medan företag med 1–9 anställda i större utsträckning köper in externa tjänster. Ungefär vart tionde företag med 0–49 anställda uppger att de hanterar moms både internt och externt, medan motsvarande andel bland företag med 50–499 anställda uppgår till 4 procent.

Tabell 6. Sköter ni momshantering internt på företaget och/eller köper ni in tjänsten externt?

Andel i procent och snittkostnad i kronor

Antal anställda	Hanterar internt inom företaget	Köper in tjänsten externt	Både internt och externt
0 anställda			
- Andel	51 %	38 %	11 %
- Snittkostnad	3 328	8 219	7 319
1–4 anställda			
- Andel	35 %	56 %	9 %
- Snittkostnad	7 628	17 424	29 161
5–9 anställda			
- Andel	43 %	46 %	10 %
- Snittkostnad	8 905	43 810	71 964
10–49 anställda			
- Andel	56 %	36 %	9 %
- Snittkostnad	12 440	80 839	95 692
50–499 anställda			
- Andel	87 %	9 %	4 %
- Snittkostnad	29 165	160 529	118 005

Anm. Andel avser hur stor andel av företagen som besvarat respektive svarsalternativ för enkätfrågan ”Sköter ni momshantering internt på företaget och/eller köper ni in tjänsten externt?”. Snittkostnad är företagens genomsnittliga kostnad för respektive svarsalternativ.

För företag i samtliga storleksklasser är den genomsnittliga kostnaden för momshantering tydligt lägre för företag som hanterar moms helt internt. För företag med 1–4 anställda är momskostnaderna högre för företag som kombinerar intern hantering med inköp av externa tjänster, än för företag som enbart anlitar externa tjänster. Detta resultat är statistiskt säkerställt. Sammantaget innebär detta att även om intern momshantering är det mest

kostnadseffektiva alternativet, leder en kombination av intern och extern hantering inte till lägre kostnader för dessa företag. Samma mönster återfinns även i undersökningen från 2005 (Skatteverket 2006).

I enkäten fick företagen uppskatta hur deras interna momshantering fördelas mellan förberedande arbete och deklarationsarbete. Med förberedande arbete avses exempelvis att sätta sig in i gällande lagstiftning och att bedöma vilka regler som är tillämpliga. Deklarationsarbete omfattar bland annat insamling av skatteunderlag, upprättande av momsdeklaration och periodisk sammanställning, beräkning av moms att betala eller få tillbaka, underskrift av deklARATIONEN samt rättelser av tidigare lämnade deklARATIONER. Företagen uppger att ungefär en fjärdedel av tiden för intern momshantering utgörs av förberedande arbete, medan resterande del avser deklarationsarbete. Denna fördelning är i princip densamma oavsett företagsstorlek. Mest tid läggs därmed på deklarationsarbete, vilket överensstämmer med resultaten från undersökningen 2005.

Fullgörandekostnaderna skiljer sig åt mellan olika branscher. I tabell 7 redovisas kostnaderna per bransch, grupperade efter avdelning, både totalt och uppdelat efter företagsstorlek, eftersom branschernas struktur kan skilja sig åt vad gäller andelen små respektive stora företag. De högsta genomsnittliga kostnaderna per företag återfinns i tre branscher: i) mineralutvinning, tillverkning, el-, värme- och vattenförsörjning, ii) byggverksamhet samt iii) handel, transport, hotell och kommunikation. Byggbranschen har de högsta genomsnittskostnaderna, medan de lägsta återfinns inom jordbruk, skogsbruk och fiske. Detta mönster är överlag detsamma även när fullgörandekostnaderna delas upp efter antal anställda.

Tabell 7. Fullgörandekostnader, per bransch och företagsstorlek
Snittkostnad i kronor.

Bransch	Totalt	0 anställda	1–4 anställda	5+ anställda
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	4 915	4 409	13 199	27 253*
B-E Mineralutvinning, tillverkning, el-, värme- & vattenförsörjning	13 125	5 019*	15 965*	33 749
F Byggverksamhet	16 780	9 316*	18 426	38 938
G-J Handel, transport, hotell & kommunikationer	15 413	6 956	17 578	40 224
K-N Finansiell verks., fastighets- förvaltning, företagstjänster mm	8 724	5 253	11 992	39 373
P-S Utbildning, hälsa- och sjukvård, kultur mm	8 196	5 967	12 284	35 565
Totalt	9 902	5 569	14 993	38 428

Anm. Kostnadsskillnaderna mellan storleksklasserna är statistiskt säkerställda i samtliga branscher. Snittkostnader markerade med * bör tolkas med försiktighet vid jämförelse med andra grupper, eftersom antalet observationer i gruppen är begränsade och den statistiska osäkerheten därmed är större.

Branscher med en hög andel små företag har generellt en lägre genomsnittskostnad per företag. Inom exempelvis jordbruk, skogsbruk och

fiske har majoriteten av företagen med 0 anställda, därför är det relevant att även jämföra kostnader mellan branscher uppdelat efter företagsstorlek. En sådan uppdelning innebär en mer finfördelad indelning, vilket medför att vissa värden blir osäkra till följd av ett begränsat antal observationer. Dessa har markerats med * i tabellen. Inom exempelvis byggbranschen är det en större spridning i antal anställda, och branschen utmärker sig också med höga kostnader inom samtliga storlekskategorier. För branscher med högre kostnader är det dessutom vanligare att hantera mer komplicerade momsregler. Byggbranschen berörs exempelvis i hög grad av reglerna om omvänd skattskyldighet.

6.1.1 Kostnader och upplevelser kopplade till utvalda momsområden

Utöver frågor om tid och kostnader för momshanteringen omfattade enkäten även frågor om företagens upplevelser av ett antal specifika momsområden (se bilaga 2). Företagen fick ange om de hade berörts av respektive område under det senaste räkenskapsåret och därefter hur betungande hanteringen upplevdes. Resultaten redovisas i tabell 8 och tabell 9.

I tabell 8 framgår det att internationella transaktioner generellt är förknippade med högre kostnader för de mindre företagen och en betydande administrativ belastning för samtliga företag. Inköp från andra EU-länder är det mest kostnadsdrivande området för de minsta företagen och upplevs som betungande för ungefär hälften av företagen i samtliga storleksklasser. Försäljning till andra EU-länder och handel med företag utanför EU innebär högre kostnader för företag med 1–9 anställda. För de större företagen är kostnadsskillnaderna inte statistiskt säkerställda, även om den administrativa belastningen upplevs som relativt hög.

Tabell 8. Fullgörandekostnader och upplevd administrativ belastning, internationella transaktioner

Genomsnittlig kostnad i kronor och andel i procent

	0 anställda	1–4 anställda	5–9 anställda	10–49 anställda	50–499 anställda
Inköp inom EU¹					
- Ja	8 653*	19 357*	37 191	45 389	46 847
- Nej	4 876*	12 913*	26 580	42 498	23 217
- Andel betungande	52%	49%	50%	52%	52%
Försäljning inom EU²					
- Ja	11 564	26 304*	50 276*	39 760	41 298
- Nej	5 164	12 877*	25 411*	47 339	46 936
- Andel betungande	50%	42%	33%	45%	52%
Handel utanför EU³					
- Ja	9 557	21 252*	40 576*	43 648	47 201
- Nej	5 103	13 216*	28 039*	44 992	35 554
- Andel betungande	40%	43%	34%	45%	46%

Anm.* = Skillnaden mellan ja och nej är statistiskt säkerställd på 5-procentsnivån.

Anm. Andel betungande avser andel företag som besvarat 4+5 på påståendet ”Om du svarat ja på

föregående fråga, hur upplever du den här delen av moms hanteringen?” med svarsskalan 1–5 där 1 är lätt att hantera och 5 är mycket betungande.

Not 1) Avser frågan ”Har ert företag gjort inköp från annat EU-land?”

Not 2) Avser frågan ”Har ert företag haft försäljning till annat EU-land?”

Not 3) Avser frågan ”Har ert företag haft transaktioner med ett land utanför EU?”

Resultaten för övriga momsområden redovisas i tabell 9 och visar ett delvis liknande mönster. Blandad verksamhet, flera skattesatser och omvänd skattskyldighet är kostnadsdrivande främst för företag med 0 anställda, medan kostnadsskillnaderna i övriga storleksklasser inte är statistiskt säkerställda. Hantering av flera momssatser upplevs som särskilt betungande för företag med 5–499 anställda, där uppemot 60 procent uppger att detta moment är betungande. För frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler framkommer inga mätbara effekter på kostnaderna för företag, oavsett företagsstorlek.

Tabell 9. Fullgörandekostnader och upplevd administrativ belastning, övriga momsområden

Genomsnittlig kostnad i kronor och andel i procent

	0 anställda	1–4 anställda	5–9 anställda	10–49 anställda	50–499 anställda
Blandad verksamhet¹					
- Ja	10 174*	18 868	37 462	44 863	44 269
- Nej	4 841*	14 186	31 038	44 391	43 096
- Andel betungande	49%	55%	51%	49%	48%
Flera skattesatser²					
- Ja	7 620*	14 748	27 806	48 695	48 267
- Nej	4 949*	15 005	36 373	39 942	34 363
- Andel betungande	51%	55%	58%	56%	62%
Omvänd skattskyldighet³					
- Ja	12 089*	17 645	36 599	40 370	44 870
- Nej	4 545*	13 772	28 159	48 211	39 663
- Andel betungande	59%	57%	51%	53%	42%
Uthyrning lokaler⁴					
- Ja	4 713	19 227	28 943	47 523	102 563
- Nej	5 630	14 932	32 505	43 807	33 146
- Andel betungande	50%	40%	55%	55%	51%

Anm.* = Skillnaden mellan ja och nej är statistiskt säkerställd på 5-procentsnivån.

Anm. Andel betungande avser andel företag som besvarat 4+5 på påståendet ”Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av moms hanteringen?” med svarsskalan 1–5 där 1 är lätt att hantera och 5 är mycket betungande.

Not 1) Avser frågan ”Har ert företag bedrivit blandad verksamhet, dvs. har ert företag både momspiktig och momsfri försäljning?”

Not 2) Avser frågan ”Har ert företag haft transaktioner med mer än en momsskattesats (25%, 12%, 6% och 0%)?”

Not 3) Avser frågan ”Har ert företag haft transaktioner med omvänd skattskyldighet?”

Not 4) Avser frågan ”Tillämpar ert företag frivillig skattskyldighet för uthyrning av lokaler?”

Sammanfattningsvis visar de utvalda momsområdena att internationella transaktioner innebär högre kostnader och en betydande administrativ belastning för många mindre företag. Flera områden är framför allt kostnadsdrivande för de minsta företagen, medan skillnaderna bland större

företag ofta inte är statistiskt säkerställda. Generellt upplever omkring hälften av företagen att de undersökta momsområdena är betungande.

6.2 Fullgörandekostnadernas utveckling 2005–2024

I avsnitt 5.5 presenterades skillnaderna mellan undersökningarnas genomförande i mätningen 2005 och 2024. I undersökningen 2005 uteslöts företag utan telefonnummer från urvalet och kostnaden för dessa företag uppskattades till 25 procent av kostnaden för företag med telefonnummer. I urvalet 2024 ingick samtliga företag och inga kostnader behövde uppskattas. På grund av denna skillnad är resultatet för 2024 inte direkt jämförbart med resultatet från 2005, vilket är viktigt att ha i åtanke när fullgörandekostnadernas utveckling studeras i detta avsnitt.¹²

I tabell 10 och tabell 11 redovisas en jämförelse av fullgörandekostnaderna 2005 och 2024 för företag i olika storleksklasser. Resultatet visar att kostnaderna har minskat för företag med 0 anställda och 1–4 anställda. Den genomsnittliga kostnaden har minskat med 14 procent för företag med 0 anställda och med 23 procent för företag med 1–4 anställda. Förändringarna för dessa grupper bedöms som statistiskt säkerställda¹³.

För företag med 5–9, 10–49 och 50–499 anställda har fullgörandekostnaderna i stället ökat med 13, 25 respektive 12 procent. Av dessa förändringar är det dock endast ökningen för företag med 10–49 anställda som bedöms vara statistiskt säkerställd. Resultatet från 2005 bedöms samtidigt vara underskattat, eftersom kostnaden per företag för de företag som saknade telefonnummer uppskattades till 25 procent av kostnaden för företag med telefonnummer, i respektive storleksklass. I Skatteverket (2006) saknas dessutom en utförlig beskrivning av beräkningen av genomsnittskostnaden per företag, vilket medför ytterligare en osäkerhet i jämförelsen mellan åren.

¹² En förstudie om företagens momskostnader genomfördes av Svenskt Näringsliv (2023), men p.g.a. skillnader i genomförandet har ingen jämförelse gjorts mot det resultatet.

¹³ Några formella signifikanstester har inte kunnat genomföras, eftersom underliggande data saknas för 2005. I stället baseras tolkningen på om 2005 års medelvärde ligger inom eller utanför det 95-procentiga konfidensintervallet för snittkostnaderna 2024.

Tabell 10. Fullgörandekostnader jämförelsesiffror 2005 och 2024

	Antal företag 2005	Antal företag 2024	Snitt/ företag (kr) 2005	Snitt/ företag (kr) 2024	Total kostnad (mnkr) 2005	Total kostnad (mnkr) 2024
0 anställda	631 854	840 040	6 492	5 569	4 102	4 679
1–4 anställda	134 280	219 171	19 539	14 993	2 624	3 286
5–9 anställda	31 799	41 270	28 514	32 204	907	1 329
10–49 anställda	26 161	39 281	35 156	43 891	920	1 724
50–499 anställda	4 865	8 108	38 487	43 000	187	349
Totalt	828 959	1 147 870	10 542	9 902	8 739	11 366

Anm. Alla kostnader från 2005 har omvandlats till 2025 års prisnivå via SCB:s prisomräknare.

Tabell 11. Fullgörandekostnader jämförelsesiffror 2005 och 2024

Antal anställda	Förändring snitt/företag	Förändring volym ¹ (mnkr)	Förändring kostnad ² (mnkr)	Förändring netto ³ (mnkr)
0 anställda	-14 % *	+1352	-775	+577
1–4 anställda	-23 % *	+1659	-996	+662
5–9 anställda	+13 %	+270	+152	+422
10–49 anställda	+25 % *	+461	+343	+804
50–499 anställda	+12 %	+125	+37	+161
Totalt	-6 %	3 362	-735	+2 627

Anm. Alla kostnader från 2005 har omvandlats till 2025 års prisnivå via SCB:s prisomräknare.

Anm. *=Snittkostnaden per företag från 2005 ligger utanför det 95-procentiga konfidensintervallet för snittkostnaden 2024 och tolkas därför som en indikation på en förändring.

Not 1) Snitt/företag 2005 multiplicerad med differensen i antal företag 2005 och 2024.

Not 2) Förändring netto minus förändring volym.

Not 3) Totalkostnad 2024 minus totalkostnad 2005.

De totala fullgörandekostnaderna för företag med färre än 500 anställda har mellan 2005 och 2024 ökat med 8 procent, vilket motsvarar cirka 2,6 miljarder kronor. De ökade kostnaderna kan delas upp i en positiv volymeffekt om cirka 3,2 miljarder kronor och en negativ kostnadseffekt om cirka 0,5 miljarder kronor. Volymeffekten avser effekten av att antalet momsregistrerade företag har ökat under perioden. Mellan 2005 och 2024 växte företagspopulationen med 318 911 företag, motsvarande en ökning med 38 procent, se tabell 12. Även om antal företag har ökat i samtliga storleksgrupper står företag med 0 anställda för den största ökningen i antal företag, med 208 186 fler företag.

Tabell 12. Jämförelse antal företag 2005 och 2024

Antal anställda	Antal företag 2005	Antal företag 2025	Förändring antal	Procentuell förändring
0 anställda	631 854	840 040	+ 208 186	+ 33 %
1–4 anställda	134 280	219 171	+ 84 891	+ 63 %
5–9 anställda	31 799	41 270	+ 9 471	+ 30 %
10–49 anställda	26 161	39 281	+ 13 120	+ 50 %
50–499 anställda	4 865	8 108	+ 3 243	+ 67 %
Totalt	828 959	1 147 870	318 911	+ 38 %

Kostnadseffekten avser förändringen i den genomsnittliga kostnaden för företagens momshantering. Den genomsnittliga kostnaden har minskat för företag med 0 anställda samt för företag med 1–4 anställda, medan den har ökat för företag med 5–499 anställda. Förändringarna för företag med 5–9

respektive 50–499 anställda är dock inte är statistiskt säkerställda, vilket innebär att skillnaden mellan åren för dessa grupper kan bero på slumpmässiga variationer i stickprovsundersökningen. Sammantaget är den totala kostnadseffekten negativ.

Företag med 0–4 anställda stod för 70 procent av de totala fullgörandekostnaderna 2024 bland företag med färre än 500 anställda, jämfört med 77 procent i undersökningen 2005. Den minskade andelen kan förklaras av deras lägre genomsnittliga kostnader för momshanteringen. För de övriga tre storleksgrupperna har andelen av de totala fullgörandekostnaderna ökat. Av dessa grupper har ökningen varit störst för företag med 10–49 anställda, vilket också är den enda grupp där ökningen i genomsnittskostnad är statistiskt säkerställd.

När fullgörandekostnadernas utveckling studeras ur ett branschperspektiv bör det noteras att indelningen i avdelningar (se tabell 7 i avsnitt 6.1) har ändrats något sedan 2005, vilket innebär att resultaten inte är fullt ut jämförbara över tid. Likväl visar de branschvisa resultaten, i likhet med 2005 års undersökning, att jordbruk, skogsbruk och fiske, finansiell verksamhet, fastighetsförvaltning, företagstjänster samt utbildning, hälsa- och sjukvård, kultur har lägre fullgörandekostnader än övriga branscher. För dessa branscher uppgår de genomsnittliga kostnaderna till mellan 4 915 kronor och 8 724 kronor per företag.

Högre fullgörandekostnader återfinns fortsatt inom byggverksamhet, mineralutvinning, tillverkning, el-, värme- och vattenförsörjning samt handel, transport, hotell och kommunikation. I dessa branscher uppgår de genomsnittliga kostnaderna till mellan 13 125 kronor och 16 780 kronor per företag. Sammantaget indikerar detta att det fortsatt är samma branscher som är mer respektive mindre belastade av momshanteringen som vid undersökningen 2005. Skillnaden i kostnad mellan branschgrupperna med lägre kostnader (4 915 kronor – 8 724 kronor) och högre kostnader (13 125 kronor – 16 780 kronor) har dock ökat jämfört med 2005 (Skatteverket 2006).

7 Företag med 500 anställda eller fler och offentliga aktörer

Som nämns ovan har fullgörandekostnaderna för både de stora företagen och offentliga aktörer undersökts genom en intervjuundersökning. Det genomfördes intervjuer med åtta företag med fler än 499 anställda, en myndighet och en kommun.

7.1.1 Företag med 500 anställda eller fler

Utifrån de svar som framkommit i intervjuerna är det stora variationer i momshanteringen och dess kostnader bland de stora företagen, vilket tillsammans med det begränsade urvalet gör det svårt att dra slutsatser för populationen som helhet. Därav beskriver vi översiktligt vad som framkommit i intervjuerna och redogör för momskostnaderna för de företag som intervjuats utan att räkna upp värdet för populationen som helhet. I de beräkningar som genomförts för dessa företag har liknande tillvägagångssätt använts som för små- och medelstora företag, med skillnaden att för företag med 500 anställda eller fler presenteras kostnaden per anställd (se bilaga 1). Kostnaden för stora företag presenteras per anställd eftersom spannet på företagsstorlek är väldigt stort (mellan 500 och 26 000 anställda) och det därför är missvisande att jämföra per företag.

Som nämns i avsnitt 5.2 beskrivs momshanteringen för stora företag ofta som komplex, vilket också lyfts fram i intervjuerna. Av intervjuerna framgår även att de stora företagen vanligtvis omhändertar sin momshantering internt, med interna system som förutom momshantering vanligen används även för bokföring och löpande redovisning. De företag som investerat i såväl system som rutiner uppger lägre löpande kostnader för momshanteringen.

Intervjusvaren verkar spegla en övergripande utveckling där bokföringsarbetet blir alltmer automatiserat. Det skiljer dock hur långt företagen har kommit i denna utveckling, bland annat beroende på koncernstruktur, verksamhet och storlek. En del av företagen uppger att de lägger förhållandevis mycket resurser på att kontrollera att transaktionerna rapporteras korrekt.

Även om några av de multinationella företagen anger att internationella transaktioner, särskilt inköp inom EU, kan medföra en något mer komplex momshantering, uppger de flesta att momshanteringen för internationella transaktioner inte är betungande. Däremot är det svårt för de multinationella företagen att urskilja hur stor del av momshanteringen som avser svensk moms. En mindre skillnad kan skönjas mellan företag som säljer direkt till privatkunder och företag som säljer till andra företag. Den förstnämnda gruppen har sannolikt mer homogena transaktioner med färre svåra gränsdragningsfrågor, och uppger också i högre grad att de förutom system också har välfungerande rutiner på plats som håller kostnaderna för momshanteringen nere.

Det framkommer i intervjuerna att företagets skatteexperter visserligen tar del av Skatteverkets ställningstaganden, men att de ser det som en inlaga av flera. Flera av företagen poängterar att det finns momsexperter som gör andra bedömningar än Skatteverket. På senare tid har Skatteverket fått avvakta och till och med ändrat ställningstaganden efter att EU-domstolen kommit med

avgöranden (se avsnitt 4.2). Detta är en någorlunda ny situation och det är inte självklart hur företagen ska agera i sådana situationer, vilket också skulle kunna öka kostnaderna för momshanteringen för företagen.

Det är stora skillnader mellan företagen som ingår i undersökningen avseende hur mycket tid de lägger på momshantering, där multinationella företag uppger mer tid och därmed högre kostnader. Ett av företagen särskiljer sig tydligt med värden som ligger betydligt högre än övriga, och påverkar såväl genomsnittskostnaden i urvalet som den sammanlagda kostnaden stort. Eftersom urvalet är litet, och det även är osäkert hur representativt företaget med extremvärdet är för populationen som helhet, visar vi kostnaden både med och utan extremvärdet, presenterat i ett spann.

Bland de multinationella företagen som intervjuats är det vanligen 4 000–7 000 timmar årligen som används för hanteringen av svensk moms, medan det företag som särskiljer sig uppger mer än fyra gånger så många timmar. Då det är svårt för företagen att avgränsa hur stor del som avser kostnader för hanteringen av svensk moms kan det inkludera arbetstid som inte är hänförlig till svensk moms. Bland övriga stora företag är det mellan drygt 20 timmar och nära 800 timmar årligen som läggs på momshantering. Även mellan de företagen är det alltså tydliga skillnader, även om det inte är nära den tid som de multinationella företagen uppger. Antalet företag med 500 anställda eller fler har mer än dubblats sedan 2005, samtidigt som antalet anställda i Sverige som arbetar i sådana företag har minskat (se tabell 13).

Tabell 13. Population stora företag och offentliga aktörer

Grupp	Antal 2005	Antal 2024	Antal anställda 2005	Antal anställda 2024
Företag 500+ anställda	425	1 013	1 904 000	1 031 738
Offentliga myndigheter	537	367	215 000	273 400
Kommuner/regioner	311	311	983 000	1 123 700
Totalt		1 691	3 102 000	2 428 838

Anm. Antal anställda avser antal anställda i Sverige.

För de intervjuade företagen, se Tabell 14, är genomsnittskostnaden exklusive extremvärdet 230 kronor per anställd, och inklusive extremvärdet 329 kronor per anställd. Prisjusterat var motsvarande kostnad 210 kronor per anställd i undersökningen 2005. Beroende på om det företag som sticker ut kraftigt inkluderas eller inte skiljer sig genomsnittskostnaden stort. Kostnaderna är osäkra och ska tolkas med försiktighet. Eftersom urvalet är litet och siffrorna är osäkra räknar vi inte upp värdet för den totala populationen med företag med 500 anställda eller fler. Detta medför också att det inte är möjligt att jämföra kostnaderna för populationen med den tidigare undersökningen.

Tabell 14. Fullgörandekostnader, intervjuade stora företag

Grupp	Extern kostnad, kr. (per anställd)	Intern tid, timmar (per anställd)	Total kostnad, kr. (per anställd)	Total kostnad 2005, kr. (per anställd)
500+ anställda ¹	5,3	0,9	329	210
500+ anställda ² (exkl extremvärde)	6,6	0,5	230	210

Not 1) Resultatet är baserat på intervjuer med sju stora företag.

Not 2) Resultatet är baserat på intervjuer med sex stora företag, där ett av de sju intervjuade företagen har exkluderats på grund av stor avvikelse från övriga sex företag.

Anm. Alla kostnader från 2005 har omvandlats till 2025 års prisnivå via SCB:s prisomräknare.

7.1.2 Offentliga aktörer

För att undersöka momshanteringen hos offentliga aktörer har en myndighet och en kommun intervjuats, och för att vidga informationsinsamlingen har vi även pratat med Skatteverket och SSC om myndigheters momshantering. Det begränsade underlaget och det faktum att det är svårt för aktörerna själva att urskilja tid och kostnad för momshantering medför att det är svårt att säga något närmre om kostnaderna för momshanteringen för offentliga aktörer. Deras andel av de sammanlagda fullgörandekostnaderna för företag med färre än 500 anställda, företag med 500 anställda eller fler och offentliga aktörer antas dessutom vara väldigt liten. Vid undersökningen 2005 bedömdes det vara 1,3 procent. Därför beskriver vi endast översiktligt vad som framkommit i intervjuvaren.

Svenska myndigheter har genomgått stora förändringar sedan Skatteverkets förra undersökning om momshanteringens fullgörandekostnader. Antalet myndigheter har minskat, samtidigt som antalet anställda inom offentliga myndigheter har ökat (se tabell 13). För myndigheterna är momshantering i regel en liten fråga eftersom de har ett relativt begränsat antal momstransaktioner. De har ofta väl inarbetade rutiner för momshanteringen, vilket också inkluderar den manuella hanteringen för att rekvirera ingående moms (se avsnitt 2.1) via pappersblankett.

Tillkomsten av SSC har dessutom möjliggjort för myndigheter att ansluta sig och köpa in administrativa tjänster därifrån. SSC inrättades 2012 med uppdraget att förmedla administrativa tjänster åt andra myndigheter. De myndigheter som är anslutna till SSC väljer vilka administrativa tjänster de köper, och bland dessa kan momshantering till viss del ingå. I slutet av 2024 var 170 myndigheter anslutna till SSC. Vi har inte tillgång till uppgifter om vilka myndigheter som är anslutna, eller hur många av de anslutna myndigheterna som köper tjänster som inkluderar momshantering. Det är också svårt för de myndigheter som köper in momshantering från SSC att urskilja kostnaderna för momshantering från kostnaderna för övriga administrativa tjänster som de köper in. Det är svårt även för SSC att urskilja

det. Viss del av momshanteringen hanterar myndigheterna också ofta fortsatt själva. Det är osäkert huruvida kostnaden för momshantering är likvärdig, lägre eller högre för myndigheter som köper in tjänster från SSC, jämfört med kostnaden för myndigheter som sköter momshanteringen internt.

För kommuner och regioner finns inte någon möjlighet att anlita SSC eller liknande centraliserat stöd för momshantering och annan administration, men det förekommer gemensamma nätverk för att hantera exempelvis momsfrågor. Kommuner har i regel fler momsberärande transaktioner än myndigheter, och kan därigenom antas ha något högre kostnader för att hantera moms än myndigheter, men i övrigt har de liknande strategier för att hantera momsen som myndigheter har. De arbetar utifrån väl inarbetade rutiner och fakturasystem, vilket bidrar till att hålla kostnaderna nere. Stora kommuner har ofta kontaktpersoner gentemot Skatteverket, medan mindre kommuner kan behöva ta in konsulthjälp i vissa fall.

8 Avslutande diskussion

Enkätresultaten indikerar att det har blivit mindre kostsamt att uppfylla sina skyldigheter för momshantering för de minsta företagen med 0–4 anställda, jämfört med 2005, medan det har blivit mer kostsamt för företag med 10–49 anställda. För övriga företag med färre än 500 anställda är förändringen i kostnad inte statistiskt säkerställd. Resultatet skiljer sig från 2005, där kostnaderna hade ökat för de minsta och minskat för större företag sedan 1993.

Mellan 2005 och 2024 ökade företagspopulationen med 319 000 företag. Antalet företag ökade inom samtliga företagsstorlekar men företag med 0–4 anställda står för 92 procent av ökningen. Ökningen i antalet företag har inneburit att de totala fullgörandekostnaderna ökat med 2,6 miljarder kronor sedan 2005 och uppgår till cirka 11,4 miljarder kronor 2024. Det motsvarar 2 % av momsintäkterna 2024. Motsvarande andel av momsintäkterna vid de två tidigare undersökningarna 1993 och 2005 var 2,5 % respektive 3 %, det vill säga fullgörandekostnader som andel av totala momsintäkter är något lägre än de var både 1993 och 2005.

Det har skett en förskjutning av kostnaderna mellan företagsgrupperna, där de större företagen numera står för en något större andel av fullgörandekostnaderna jämfört med 2005. För företag med 0–4 anställda har andelen minskat, medan andelarna för större företag har ökat. Företag med 10–49 anställda står för störst ökning av andelen av de totala kostnaderna jämfört med 2005.

Givet antagandet att alla företag har lika förutsättningar att hantera momsens internt, är det mer kostsamt att anlita extern hjälp än att sköta hanteringen internt, eftersom timkostnaden för redovisningen är högre externt än internt.¹⁴ Var resurs-/kompetensgränsen går för företag då det blir billigare att sköta hanteringen internt är svårt att säga, men resultatet från undersökningen visar ett positivt samband mellan företagsstorlek och andel företag som hanterar momsens internt, med undantag för gruppen 0 anställda. Detta kan ha sin förklaring i att större företag i högre grad har bredare kompetens och bättre förutsättningar att hantera momsens internt, även om rapporteringen är mer komplex. Samtidigt kan de minsta företagen, med mindre komplex momshantering, ha tillräcklig kompetens för att hantera hela eller delar av rapporteringen utan att behöva betala för en mer kostsam extern hjälp.

Företag som sköter momshanteringen internt har lägre fullgörandekostnader än de som anlitar extern hjälp eller kombinerar intern hantering med extern hjälp. Med detta i åtanke kan det vara motiverat för Skatteverket att arbeta för att förenkla intern momsrapportering för företagen, så att fler kan sköta momsens utan extern hjälp. Det kan ske dels via information/utbildning, dels via tekniska förutsättningar som exempelvis exponering av rättsregler i Skatteverkets e-tjänster. På längre sikt är det möjligt att VIDA genom en omfattande automatisering av momsrapporteringen medför lägre löpande kostnader för företagen. Som nämns ovan representerar de minsta företagen (0–4 anställda) en mycket stor del av de momsregistrerade företagen i Sverige och står för den största delen av de totala fullgörandekostnaderna. Förbättrade tekniska förutsättningar kan i sin tur också leda till lägre externa momskostnader.

Momshanteringens fullgörandekostnader skiljer sig också åt mellan branscher. Liksom vid undersökningen 2005 är det 2024 fortsatt branscher inom byggsektorn, industri- och energisektorn samt service- och handelssektorn som har högre kostnader, medan skillnaden i snittkostnad mellan branscherna med lägre kostnader och de med högre kostnader har ökat sedan 2005. En delförklaring till den ökade skillnaden i snittkostnad kan vara att vissa branscher (exempelvis byggbranschen) påverkas mer av komplexa regler som omvänd skattskyldighet.

För stora företag, med 500 anställda eller fler, är det stora variationer i momshanteringen. Samtidigt som de står för en liten del av både företagspopulationen och de sammanlagda fullgörandekostnaderna har de enskilda företagen en stor komplexitet att förhålla sig till och förhållandevis höga kostnader. Alla de stora företag som intervjuats i denna undersökning är

¹⁴ Övergripande ligger timpriset för redovisningstjänster i Sverige 2025 på mellan 600 och 1500 kronor.

mycket stora. Det kan vara relevant för framtida undersökningar att även inkludera fler segment av stora företag, exempelvis med 500–1000 anställda.

Referenser

Prop. 2007/08:25. *Förlängd redovisningsperiod och vissa andra mervärdesskattefrågor.*

SCB. (2024). *Hur mycket jobbar vi i Sverige? Arbetskraftsundersökningarna 2005-2023.*
URN:NBN:SE:SCB-2024-AMFTBR2402_pdf

Skatteverket. (2025). Momsbefrielse bland småföretag.

Skatteverket. (2024). "Samfällighetsföreningars tillhandahållanden till sina medlemmar, mervärdesskatt" ska inte längre tillämpas.

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/443819.html?date=2024-02-27> [2024-02-26]

Skatteverket. (2022). *Samfällighetsföreningars tillhandahållanden till medlemmar, mervärdesskatt.*

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2025.6/407454.html>
[2025-10-06]

Skatteverket. (2018). *Uthyrning av vårdpersonal, mervärdesskatt*

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2023.14/371856.html>
[2025-09-24]

Skatteverket. (2016). *Skatteverkets fortsatta handläggning i tryckerimomsärendena efter Högsta domstolens beslut i mål nr Ö 2708-15.*

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2025.2/351443.html#:~:text=Efter%20domen%20gick%20Skatteverket%20ut%20med%20ett%20st%C3%A4llnings%20tagande,ordinarie%20momssatsen%20p%C3%A5%2025%20procent%20%28dnr%20131%20355983-10%2F111%29.> [2025-09-24]

Skatteverket. (2010). *Framställning av tryckta produkter; mervärdesskatt.*

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/2112.html?date=2010-07-09>
[2025-09-30]

Skatteverket. (2006). Krånglig moms en företagsbroms.

Svenskt näringsliv. (2023). *Förstudie – Företagens kostnader för att hantera moms lagstiftningen.*

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/pq98iv_rapport_moms_administrativa_kostnader_230619pdf_1201111.html/Rapport_moms_administrativa_kostnader_230619.pdf [2026-03-17]

Tillväxtverket. (2017). *Ekonomiska effekter av nya regler. Så beräknar du företagens kostnader.*

https://tillvaxtverket.se/download/18.580d3f7a194936d531646646/1737993037346/Bera%CC%88kningsguide_2025.pdf [2025-09-26]

Bilaga 1

Statistiska osäkerheter i enkätundersökningen

Det huvudsakliga resultatet i denna rapport baseras på den enkät som skickades ut till företag med 0–499 anställda. Enkäten genomfördes av enkätföretaget Lysio Research och skickades ut till totalt 5 586 slumpmässigt utvalda momsregistrerade företag, via ett stratifierat urval¹⁵. Det ordinarie urvalet om 4 000 enkäter stratifierades enligt tabell 15 nedan.

Tabell 15. Stratifiering företagsurval 2024

Antal anställda	Antal företag i populationen ¹	Andel i populationen	Andel i urvalet (stratifierat)
0 anställda	840 040	73 %	1 000
1–4 anställda	219 171	19 %	1 500
5–499 anställda	88 659	8 %	1 500
Totalt	1 147 870	100 %	4 000

Not 1) Underlag till företagspopulationen hämtades januari 2025

Anledningen till att urvalet stratifierades är att de medelstora/större företagen står för en liten andel av företagspopulationen. Genom att skicka en större mängd enkäter till dessa företag minskar risken att inte få in tillräckligt många svar från samtliga grupper för att kunna dra slutsatser för varje storleksgrupp. Hade urvalet varit helt slumpmässigt hade endast cirka 300 enkäter skickats ut till företag med 5–499 anställda. I det ordinarie utskicket skedde en miss vid urvalsdragningen från enkätföretaget och inga företag med 5–19 anställda kom med. En kompletterande insamling genomfördes därför där ytterligare 1 586 enkäter skickades ut. Den kompletterande insamlingen pågick en månad och stängdes när tillräckligt många enkäter hade samlats in.

Enkätsvaren har viktats med avseende på företagsstorlek, med utgångspunkten att de utvalda företagen ska vara representativa för alla momsregistrerade företag i Sverige. En urvalsundersökning medför dock alltid statistiska osäkerheter i form av slumpmässiga och systematiska fel. De slumpmässiga felen uppstår eftersom slumpen avgör vilka företag som kommer med i urvalet, vilket kan leda till att urvalet inte helt återspeglar populationen. Systematiska fel kan uppstå på grund av bortfall eller felaktigt använda metoder. Eftersom storleken på dessa fel kan vara svåra att mäta tillämpas ofta en 95 procentig konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet i populationen kan antas ligga inom ett 95 procentigt konfidensintervall från urvalsundersökningens resultat. I tabell 16 redovisas resultatet från undersökningen uppdelat i

¹⁵ Ett stratifierat urval innebär att populationen delas in i grupper utifrån specifika egenskaper, därefter dras ett urval ur respektive grupp.

storleksklass, tillsammans med ett 95 procentigt konfidensintervall för både snitt- och totalkostnad.

Tabell 16. 95-procentigt konfidensintervall för genomsnittlig och totalt kostnad

Antal anställda	Snitt/ ftg (kr)	Snitt/ftg 95% K.I (kr)	Antal Företag	Total Kostnad (mnkr)	Total Kostnad intervall (mnkr)
0 anställda	5 569	[4 652,6 487]	840 040	4 679	3 908–5 449
1–4 anställda	14 993	[13 336,16 650]	219 171	3 286	2 923–3 649
5–9 anställda	32 204	[26 368,38 040]	41 270	1 329	1 088–1 570
10–49 anställda	43 891	[38 652,49 129]	39 281	1 724	1 518–1 930
50–499 anställda	43 000	[27 498,58 502]	8 108	349	223–474
Totalt	9 902	-	1 147 870	11 366	9 660–13 073

Konfidensintervallets storlek skiljer sig åt mellan de olika storleksklasserna. Störst intervall återfinns bland företag med 50–499 anställda, där antalet observationer också är lägst. Totalkostnaden som presenterades i avsnitt 6 var cirka 11,4 miljarder kronor, vilket ger en maximal avvikelse på cirka 1,6 miljarder kronor med konfidensintervallet. Störst avvikelse i totalkostnad återfinns i gruppen 0 anställda.

Totalkostnaden beräknas genom att multiplicera snittkostnaden för företagen med totala antalet företag i företagspopulationen i respektive storleksklass. Uppgifterna om antal momsregistrerade företag i företagspopulationen kommer från SCB:s företagsdatabas och hämtades i januari 2025 (när andra urvalet drogs). Antal momsregistrerade företag förändras under året eftersom företag registreras och avregistreras kontinuerligt, vilket innebär att antal företag vid en specifik tidpunkt kommer att vara mindre än det totala antalet företag som varit registrerade under ett helt år. Detta resulterar i en något underskattad totalsiffra för totala fullgörandekostnaderna för företagspopulationen under ett år. Företag som precis registrerat eller avregistrerat sig för moms kan antas ha en liten eller obefintlig verksamhet under året och i sin tur små eller inga fullgörandekostnader. Vi bedömer därför att underskattningen är liten i förhållande till de totala momskostnaderna som presenterats i rapporten.

Beräkning av snittkostnad

Beräkningen av snittkostnaden för momsarbetet för företag med 0–499 anställda kan delas in i tre delar.

1. Den externa kostnaden för moms beräknas utifrån svaret på fråga 5a och 5b i enkäten (se bilaga 2), tillsammans med deras angivna kostnad för all extern hjälp under 5c. Om företagen inte har externa kostnader för löpande redovisning eller bokslutsarbete, räknas 100% av deras angivna externa kostnader till momskostnaden. Har företagen uppgett att de köper in

antingen löpande redovisning eller bokslutsarbete räknas 50% av deras angivna kostnad till momskostnaden. Har företagen uppgett att de både köper in löpande redovisning och bokslutsarbete räknas 1/3 av deras angivna kostnad till momskostnaden. Har företagen angett att de sköter momshanteringen internt inom företaget är den externa kostnaden för moms 0kr.

2. Den interna kostnaden för intern moms beräknas genom att multiplicera antal timmar som företagen angett under fråga 6 i enkäten med timkostnaden 401kr (se tabell 4 under avsnitt 5.4). Har företagen uppgett att de inte ägnar någon tid åt momshantering är den interna kostnaden för moms 0kr.
3. Varje enskilt företags totala kostnad för moms beräknas genom att addera deras kostnad för extern och intern momshantering.
4. Snittkostnaderna som redovisas i rapporten baseras på summan av dessa totala kostnader dividerat med antal företag som har en total kostnad ≥ 0 kr¹⁶.

Snittkostnaden för stora företag (500 anställda eller fler) och offentliga aktörer har beräknats med ett liknande förfarande som för företag med 0–499 anställda, med skillnaden att för företag med fler än 499 anställda presenteras kostnaden per anställd i stället för per företag. Utgångspunkten för beräkningen är personliga intervjuer.

I beräkningen av snittkostnaden för stora företag har samma timkostnad för intern momshantering används som för små- och medelstora företag (401kr). I Skatteverket (2006) framgår det att de har använt två personalkategorier för de stora företagen. Den ena är redovisnings- och bokföringsassistenter, och den andra är företagsekonomer och personaltjänstemän. Det framgår inte hur stor andel av timkostnaden som är beräknad utifrån vardera yrkesgrupp. I denna mätning har samma yrkesgrupp använts oavsett företagsstorlek (ekonomiassistenter m.fl.). I tabell 17 redovisas beräkningen av kostnad per anställd om de två yrkesgrupperna fördelats 50/50 och 75/25. Detta för att visa på en alternativ beräkning till det som redovisas i avsnitt 7.1.1, tabell 14.

¹⁶ Momsregistrerade företag med 0kr i momskostnader kan exempelvis vara företag som det senaste räkenskapsåret inte haft någon momspliktig försäljning eller är nyligen aktiva.

Tabell 17. Fullgörandekostnader för företag med 500 anställda eller fler
 Kostnad och timmar, per anställd

	Extern kostnad, kr	Intern tid, timmar	Total kostnad, kr
Timkostnad (50% lägre, 50% högre)			
- 500+ anställda ¹	5,3	0,9	363
- 500+ anställda ² (exkl. outlier)	6,6	0,5	253
Timkostnad (75% lägre, 25% högre)			
- 500+ anställda ¹	5,3	0,9	346
- 500+ anställda ² (exkl. outlier)	6,6	0,5	241

Anm. ”lägre” är en timkostnad är baserat på en genomsnittlig månadslön på 35 500kr, ”högre” är en timkostnad är baserat på en genomsnittlig månadslön på 43 000 kronor. Se tabell 4, avsnitt 5.4 för en beskrivning av hur timkostnaden räknas fram.

Not 1) Resultatet är baserat på intervjuer med sju stora företag.

Not 2) Resultatet är baserat på intervjuer med sex stora företag, där ett av de sju intervjuade företagen har exkluderats på grund av stor avvikelse från övriga sex företag.

Tabellen visar att med 50% högre timkostnad och 50% lägre timkostnad blir kostnaden per anställd för de intervjuade företagen mellan 253–363 kronor, medan motsvarande kostnaden blir 241–346 kronor räknat med 25% högre timkostnad och 75% lägre. Detta kan jämföras med den presenterade kostnaden i avsnitt 7.1 på 230–329 kronor där 100% lägre timkostnad använts.

Viktning av enkätsvaren

Enkätsvaren har viktats efter antal anställda i företagspopulationen. Viktning är en statistisk metod där över- och underrepresenterade grupper i ett undersökningsmaterial tilldelas en vikt som motsvarar gruppens relativa storlek i populationen. Genom viktning kan ett riktat urval bättre representera målgruppen.

Intervjuade företag och myndigheter/kommuner

På uppdrag av Skatteverket genomförde Institutet för kvalitetsindikatorer AB intervjuer med tio olika företag, myndigheter och kommuner. Intervjuerna syftade till att undersöka vilken tid och vilka kostnader som företagen lägger ner på sin moms hantering. De intervjuade företagen har på olika sätt bidragit med värdefull information till analysen och vi tackar företagen för deras deltagande. Utöver de intervjuade företagen och myndigheterna/kommunerna vill vi tacka Statens servicecenter och anställda på Skatteverket som bidragit med ytterligare insyn i myndigheters momsarbete.

Bilaga 2

Skatteverkets företagsundersökning 2024

I begreppet momshantering ingår följande:

1. Den del av bokföringen som avser bokföring av ingående och utgående moms.
2. Fylla i skattedeclarationen och få den underskriven samt fylla i periodisk sammanställning eller annan momsrapportering
3. Kontakt med Skatteverket och/eller ombud samt ta del av information i momsfrågor.

Observera att alla frågor i formuläret avser ert företags senaste räkenskapsår.

ALLMÄNNA FRÅGOR

1. Ligger ert företag under omsättningsgränsen för momsskyldighet, som är 80tkr/år?

Ja Nej

2. Ungefär hur många kund- och leverantörsfakturor hade ert företag under det senaste räkenskapsåret?

1-200 st 201-500 st 501-1000 st 1 001 – 5 000 st Fler än 5 000 st

3. Hur deklarerar ert företag momsen?

Varje månad En gång per kvartal En gång per år

4. Använder ert företag öppen API för inlämning av arbetsgivardeklarationen till Skatteverket?

Ja Nej Ej arbetsgivare

5a. Sköter ni momshantering internt på företaget och/eller köper ni in tjänsten externt?

Hanterar internt inom företaget Köper in tjänsten externt Både internt och externt

5b. Köper ni in någon av följande tjänster externt?

	Ja	Nej
Löpadande redovisning	☐	☐
Bokslutsarbete	☐	☐

Om du svarat att ni sköter moms internt på fråga 5a och nej på båda frågorna på 5b gå direkt till fråga 6

5c. Ungefär hur mycket betalade ert företag exklusive moms för all extern hjälp (momshantering, redovisning, bokslutsarbete) under det senaste räkenskapsåret? Ange ungefärlig summa i rutan nedan.

Kronor Ingen uppfattning

7447621023

INTERN TID FÖR MOMSHANTERINGEN

6. Ungefär hur många timmar ägnade du/ditt företag internt åt momshantering under det senaste räkneskapsåret?

Timmar Vi ägnar ingen intern tid alls åt momshantering Ingen uppfattning

Om du skulle fördela de timmar du/ditt företag internt ägnat åt momshantering på förberedande arbete och deklarationsarbete – hur fördelar sig då dessa timmar ungefär?

7a. Förberedande arbete (t.ex. att sätta sig in i gällande lagstiftning och att bedöma vilka regler som är tillämpliga)

%

7b. Deklarationsarbete (t.ex. insamling av skatteunderlag, upprättande av momsdeklaration/periodisk sammanställning, uträkning av moms att betala eller återfå, att få deklARATIONEN underskriven samt rättelser av tidigare lämnade deklARATIONER)

%

Summa 100%

Ingen uppfattning

SPECIELLA MOMSFRÅGOR

Nu några frågor om enskilda delar av momshanteringens avseende det senaste räkenskapsåret.

8. Har ert företag haft försäljning till annat EU-land?

Ja Nej

8b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringens?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Har ert företag gjort inköp från annat EU-land?

Ja Nej

9b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringen?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Har ert företag haft transaktioner med ett land utanför EU?

Ja Nej

10b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringen?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Har ert företag bedrivit blandad verksamhet, dvs. har ert företag både momspliktig och momsfriförsäljning?

Ja Nej

11b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringen?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Har ert företag haft transaktioner med mer än en momsskattesats (25%, 12%, 6% och 0%)?

Ja Nej

12b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringen?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Har ert företag haft transaktioner med omvänd skattskyldighet?

Ja Nej

13b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringen?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Tillämpar ert företag frivillig skattskyldighet för uthyrning av lokaler?

Ja Nej

14b. Om du svarat ja på föregående fråga, hur upplever du den här delen av momshanteringen?

Mycket lätt att hantera					Mycket betungande	Ingen uppfattning
1	2	3	4	5		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tack för att du svarat på enkäten!

Bilaga 3

Innehåll

Resultattabell, total

Resultattabell, uppdelad på företagsstorlek (antal anställda)

Källa

Skatteverkets företagsundersökning 2024, genomfördes hösten 2024 och våren 2025.

Undersökningen genomfördes med postala enkäter med möjlighet att svara via post eller webb.

Producent

ESA, Analysenheten

Kontaktperson:

Jenny Persson jenny.l.persson@skatteverket.se

Resultat, total

Källa: Skatteverkets företagsundersökning 2024

Förklaringar:

- **Snitt (kr)**=genomsnittlig kostnad för moms, uttryckt i kronor. **Sig.**=resultat av statistiskt signifikanstest. **n**=antal observationer som ligger till grund för det redovisade genomsnittet. **(%)**=viktad fördelning av svarsalternativ eller gruppindelningen (för mer information om viktning av enkätsvaren se bilaga 1).
- a,b,c,d,e,f,g,h = varje bokstav representerar en grupp. En bokstav i kolumnen **Sig.** indikerar att det finns en statistiskt säkerställd skillnad i genomsnittlig kostnad mellan den aktuella gruppen och den grupp som bokstaven avser ($p < 0,05$).
 - Om exempelvis bokstaven **b** anges i kolumnen **Sig.** intill genomsnittet för grupp **a**, innebär detta att skillnaden i genomsnittlig kostnad mellan grupp **a** och grupp **b** är statistiskt säkerställd.
 - Om en cell i kolumnen **Sig.** är tom innebär det att signifikanstester har genomförts, men att inga statistiskt säkerställda skillnader har kunnat påvisas.
 - Signifikanstester har genomförts på genomsnittliga värden. Utfallet påverkas bland annat av antal observationer, variationen i data, skillnadens storlek samt val av test och signifikansnivå.

	Snitt (kr)	Sig.	n	(%)
Totalt	9 902	-	2 258	100%
Antal anställda				
a 0 anställda	5 509	b c d e	380	17%
b 1-4 anställda	14 993	a c d e	642	28%
c 5-9 anställda	32 204	a b d e	326	14%
d 10-49 anställda	43 891	a b c	714	32%
e 50-499 anställda	43 000	a b c	198	9%
Ligger ert företag under omsättningsgränsen för moms skyldighet, som är 80tkr/år?				
a Ja	4 749	b	411	18%
b Nej	12 505	a	1 830	82%
Ungefär hur många kund- och leverantörsfakturer hade ert företag under det senaste räkenskapsåret?				
a 1 – 200 st	5 474	b c d e	821	77%
b 201 – 500 st	14 658	a c d e	299	11%
c 501 – 1 000 st	24 742	a b d	263	5%
d 1 001 – 5 000 st	40 773	a b c	534	5%
e Fler än 5 000	41 415	a b	299	2%
Hur deklarerar ert företag momsen?				
a Varje månad	20 771	b c	1 262	25%
b En gång per kvartal	10 549	a c	673	29%
c En gång per år	3 341	a b	312	46%
Använder ert företag öppen API för inlämning av arbetsgivardeklarationen till Skatteverket?				
a Ja	23 733	b c	904	17%
b Nej	10 597	a c	979	36%
c Ej arbetsgivare	4 015	a b	257	46%
Sköter ni momshantering internt på företaget och/eller köper ni in tjänsten externt? och antal anställda				
a Hanterar internt inom företaget	4 798	b c	1 163	48%
b Köper in tjänsten externt	14 449	a	897	41%
c Både internt och externt	16 239	a	186	11%
Har ert företag haft försäljning till annat EU-land?				
a Ja	24 747	b	614	10%
b Nej	8 285	a	1 610	90%
Har ert företag gjort inköp från annat EU-land?				
a Ja	17 893	b	1 062	23%
b Nej	7 362	a	1 155	77%
Har ert företag haft transaktioner med ett land utanför EU?				
a Ja	20 156	b	712	14%
b Nej	8 219	a	1 500	86%

Har ert företag bedrivit blandad verksamhet, dvs. har ert företag både momspliktig & momsfri försäljning?				
a Ja	17 534	b	543	14%
b Nej	8 634	a	1 666	86%
Har ert företag haft transaktioner med mer än en momsskattesats (25%, 12%, 6% och 0%)?				
a Ja	13 621	b	930	28%
b Nej	8 504	a	1 282	72%
Har ert företag haft transaktioner med omvänd skattskyldighet?				
a Ja	19 009	b	914	20%
b Nej	7 633	a	1 298	80%
Tillämpar ert företag frivillig skattskyldighet för uthyrning av lokaler?				
a Ja	11 334	b	132	5%
b Nej	9 918	a	2 084	95%
Bransch (avdelning)				
a A Jordbruk, skogsbruk och fiske	4 915	b c d e	159	7%
b B-E Mineralutvinning, tillverkning samt el-, värme- och vattenförsörjning	13 125	a	216	10%
c F Byggverksamhet	16 780	a e f	314	15%
d G-J Handel, transport, hotell och kommunikationer	15 413	a e f	700	33%
e K-N Finansiell verksamhet, fastighetsförvaltning, företagstjänster mm	8 724	a c d	568	26%
f P-S Utbildning, hälsa- och sjukvård, kultur mm	8 196	c d	195	9%
Omsättning				
a 0 – 999 999 kr	5 554	b c d	527	23%
b 1 000 000 – 9 999 999 kr	14 585	a c d	717	32%
c 10 000 000 – 39 999 999 kr	33 325	a b	526	23%
d 40 miljoner kr eller mer	42 401	a b	485	22%
Omsättning				
a 0 - 499 000 kr	5 137	c d e f g h	368	17%
b 500 000 - 999 999 kr	7 468	c d e f g h	159	7%
c 1 000 000 - 2 999 999 kr	11 625	a b d e f g h	373	16%
d 3 000 000 - 9 999 999 kr	19 751	a b c f h	344	15%
e 10 000 000 - 19 999 999 kr	26 398	a b c	225	10%
f 20 000 000 - 49 999 999 kr	43 101	a b c d	301	13%
g 50 000 000 - 99 999 999 kr	42 929	a b c	207	9%
h 100 miljoner kr eller mer	41 762	a b c d	278	12%
Registeringsår				
a 2024-2014	9 474	e	702	31%
b 2013-2003	9 615	e	676	30%
c 2002-1992	9 162	e	376	17%
d 1991-1981	11 922		317	14%
e 1980 eller tidigare	21 404	a b c	187	8%
Registeringsår				
a upp till 3 år	6 332	c	88	4%
b 4-9 år	9 410		457	20%
c 10 år eller längre	10 393	a	1 713	76%
Juridisk form				
a Fysiska personer	4 679	b c	339	14%
b Aktieföretag	16 117	a c	1 968	82%
c Övriga grupper	10 889	a b	105	4%
Ägartyp				
a Privat svensk utan koncern	7 981	b c	1 490	62%
b Privat svensk med koncern	23 824	a	779	32%
c Utländska	24 645	a	142	6%

Resultat, uppdelat på företagsstorlek (antal anställda)

Källa: Skatteverkets företagsundersökning 2024

Förklaringar:

- **Snitt (kr)**=genomsnittlig kostnad för moms, uttryckt i kronor. **Sig**=resultat av statistiskt signifikanstest. **n**=antal observationer som ligger till grund för det redovisade genomsnittet. **(%)**=viktad fördelning av svarsalternativ eller gruppindelningen (för mer information om viktning av enkätsvaren se bilaga 1).
- a,b,c,d,e,f,g,h = varje bokstav representerar en grupp. En bokstav i kolumnen *Sig.* indikerar att det finns en statistiskt säkerställd skillnad i genomsnittlig kostnad mellan den aktuella gruppen och den grupp som bokstaven avser ($p < 0,05$).
 - Om exempelvis bokstaven **b** anges i kolumnen *Sig.* intill genomsnittet för grupp **a**, innebär detta att skillnaden i genomsnittlig kostnad mellan grupp a och grupp b är statistiskt säkerställd.
 - Om en cell i kolumnen *Sig.* är tom innebär det att signifikanstester har genomförts, men att inga statistiskt säkerställda skillnader har kunnat påvisas.
 - Signifikanstester har genomförts på genomsnittliga värden. Utfallet påverkas bland annat av antal observationer, variationen i data, skillnadens storlek samt val av test och signifikansnivå.
- Genomsnittliga kostnader baserade på färre än **20 observationer** redovisas inte i tabellerna. Dessa värden markeras med "-" i kolumnen *Snitt (kr)*.
- Statistiska signifikanstester redovisas inte när genomsnittet baseras på färre än **50 observationer**, på grund av begränsad statistisk tillförlitlighet vid låga observationsantal. I dessa fall markeras kolumnen *Sig.* med "-". Om endast ett genomsnitt inom samma grupp har 50 observationer eller fler redovisas inga signifikanstester, och kolumnen *Sig.* markeras då också med "-", även om $n \geq 50$.
- Notera att statistiska signifikanstester endast avser jämförelser mellan svarsalternativ inom samma storleksklass; inga tester har genomförts för att jämföra samma svarsalternativ mellan olika storleksklasser.

	0 anställda				1-4 anställda				5-9 anställda				10-49 anställda				50-499 anställda			
	Snitt (kr)	Sig.	n	(%)	Snitt (kr)	Sig.	n	(%)	Snitt (kr)	Sig.	n	(%)	Snitt (kr)	Sig.	n	(%)	Snitt (kr)	Sig.	n	(%)
Ligger ert företag under omsättningsgränsen för momsskyldighet, som är 80tkr/år?																				
a Ja	2 424	b	150	40	16 129		100	16	19 545	-	37	12	47 633		98	14	76 437	-	26	13
b Nej	7 577	a	224	60	14 778		538	84	33 887	-	288	88	43 348		613	86	38 749	-	167	87
Ungefär hur många kund- och leverantörsfakturer hade ert företag under det senaste räkenskapsåret?																				
a 1 – 200 st	4 132	-	328	88	11 880	c	405	64	13 247	-	45	15	22 180	-	38	6	-	-	5	3
b 201 – 500 st	10 519	-	29	8	16 466		124	20	22 469	d	72	22	40 796		71	12	-	-	3	2
c 501 – 1 000 st	-	-	9	3	23 025	a	59	10	28 796		86	27	43 523		98	15	-	-	11	5
d 1 001 – 5 000 st	-	-	7	2	26 557	-	34	5	46 987	b	100	32	45 148		338	49	57 604		55	29
e Fler än 5 000	-	-	1	0	-	-	9	1	-	-	15	5	49 237		157	19	40 875		117	60
Hur deklarerar ert företag momsen?																				
a Varje månad	12 040	c	60	16	18 822	b c	273	43	36 451		202	62	45 864		553	76	45 464	-	174	89
b En gång per kvartal	7 187	c	97	25	13 061	a c	289	45	25 181		118	37	37 091		154	23	-	-	15	7
c En gång per år	2 956	a b	219	60	9 020	a b	77	12	-	-	4	1	-	-	6	1	-	-	6	3
Använder ert företag öppen API för inlämning av arbetsgivardeklarationen till Skatteverket?																				
a Ja	16 214	-	25	7	17 335	c	273	45	36 097	c	177	56	52 206	b	368	54	77 991	b	61	34
b Nej	6 524	ac	114	32	13 207		298	50	28 528		125	43	32 275	a	315	45	28 059	a	127	66
c Ej arbetsgivare	3 873	ab	227	61	10 939	-	24	5	-	-	3	1	-	-	3	0	-	-	0	0

Sköter ni momshantering internt på företaget och/eller köper ni in tjänsten externt?																					
a	Hanterar internt inom företaget	3 328	b	197	51	7 628	b c	229	35	8 905	b	135	43	12 440	b c	429	56	29 165	-	173	87
b	Köper in tjänsten externt	8 219	a	143	38	17 424	a c	354	56	43 810	a	154	46	80 839	a	229	36	-	-	17	9
c	Både internt och externt	7 319	-	39	11	29 161	a b	56	9	71 964	-	33	10	95 692	a	52	9	-	-	6	4
Har ert företag haft försäljning till annat EU-land?																					
a	Ja	11 564	-	22	6	26 304	b	95	15	50 276	b	87	28	39 760		287	37	41 298		123	64
b	Nej	5 164	-	353	94	12 877	a	536	85	25 411	a	233	72	47 339		417	63	46 936		71	36
Har ert företag gjort inköp från annat EU-land?																					
a	Ja	8 653	b	68	17	19 357	b	207	33	37 191		168	52	45 389		456	62	46 847	-	163	83
b	Nej	4 876	a	309	83	12 913	a	421	67	26 580		153	48	42 498		242	38	23 217	-	30	17
Har ert företag haft transaktioner med ett land utanför EU?																					
a	Ja	9 557	-	36	9	21 252	b	135	22	40 576	b	102	32	43 648		309	40	47 201		130	67
b	Nej	5 103	-	335	91	13 216	a	494	78	28 039	a	216	68	44 992		394	60	35 554		61	33
Har ert företag bedrivit blandad verksamhet, dvs. har ert företag både momspliktig och momsfri försäljning?																					
a	Ja	10 174	-	42	11	18 868		120	19	37 462		84	27	44 863		224	32	44 269		73	37
b	Nej	4 841	-	330	89	14 186		511	81	31 038		235	73	44 391		472	68	43 096		118	63
Har ert företag haft transaktioner med mer än en momsskattesats (25%, 12%, 6% och 0%)?																					
a	Ja	7 620	b	91	24	14 748		223	35	27 806		135	43	48 695		356	50	48 267		125	64
b	Nej	4 949	a	283	76	15 005		407	65	36 373		183	57	39 942		342	50	34 363		67	36
Har ert företag haft transaktioner med omvänd skattskyldighet?																					
a	Ja	12 089	b	53	14	17 645		202	32	36 599		143	45	40 370		379	53	44 870		137	71
b	Nej	4 545	a	320	86	13 772		424	68	28 159		179	55	48 211		320	47	39 663		55	29
Tillämpar ert företag frivillig skattskyldighet för uthyrning av lokaler?																					
a	Ja	4 713	-	20	6	-	-	19	3	-	-	18	6	47 523	-	48	7	102 563	-	27	15
b	Nej	5 630	-	350	94	14 932	-	612	97	32 505	-	302	94	43 807	-	654	93	33 146	-	166	85
Bransch (avdelning)																					
a	A Jordbruk, skogsbruk och fiske	4 409		124	34	13 199	-	35	6	-	-	11	3	-	-	6	1	-	-	1	0
b	B-E Mineralutvinning, tillverkning samt el-, värme- och vattenförsörjning	-	-	14	4	15 965	-	27	4	24 645	-	27	9	35 198		115	14	47 302	-	38	20
c	F Byggverksamhet	9 316	-	23	6	18 426		104	16	32 659		51	16	39 934		127	18	74 325	-	23	13
d	G-J Handel, transport, hotell och kommunikationer	6 956		56	15	17 578		194	30	34 620		137	42	46 104		272	40	40 991	-	73	36
e	K-N Finansiell verksamhet, fastighetsförvaltning, företagstjänster mm	5 253		108	27	11 992		223	34	35 100		75	22	45 357		143	19	36 644	-	44	21
f	P-S Utbildning, hälsa- & sjukvård, kultur	5 967		55	14	12 284		58	10	20 353	-	25	8	55 219		51	7	-	-	17	10

Omsättning (4 grupper)																				
a 0 – 999 999 kr	5 078	-	334	89	10 797	154	24	20 176	-	21	7	-	-	11	2	-	-	7	4	
b 1 000 000 – 9 999 999 kr	10 942	-	36	9	15 527	465	72	19 956	c	151	45	23 482	c d	59	11	-	-	6	3	
c 10 000 000 – 39 999 999 kr	-	-	6	1	-	-	18	3	42 664	b	145	45	42 819	b	341	52	-	-	16	9
d 40 miljoner kr eller mer	-	-	2	0	-	-	4	1	-	-	9	3	51 137	b	303	36	45 740	-	167	84
Omsättning (8 grupper)																				
a 0 - 499 000 kr	4 742	-	286	76	16 083	51	9	-	-	16	5	-	-	10	1	-	-	5	3	
b 500 000 - 999 999 kr	7 080	-	48	13	8 180	c d	103	15	-	-	5	2	-	-	1	0	-	-	2	1
c 1 000 000 - 2 999 999 kr	10 272	-	24	6	12 287	b d	325	50	-	-	15	4	-	-	7	1	-	-	2	1
d 3 000 000 - 9 999 999 kr	-	-	12	3	23 047	b c	140	22	21 437		136	41	23 004	e f g	52	9	-	-	4	2
e 10 000 000 - 19 999 999 kr	-	-	5	1	-	-	11	2	35 466		94	30	41 316	d	112	19	-	-	3	1
f 20 000 000 - 49 999 999 kr	-	-	1	0	-	-	7	1	55 930		51	15	43 732	d	229	33	-	-	13	8
g 50 000 000 - 99 999 999 kr	-	-	2	0	-	-	2	0	-	-	6	2	57 018	d	177	22	69 338	-	20	10
h 100 miljoner kr eller mer	-	-	0	0	-	-	2	0	-	-	3	1	41 761		126	14	42 599	-	147	74
Registeringsår																				
a 2024-2014	5 319		142	37	14 076		315	49	40 224		107	33	59 121	d	122	19	-	-	16	7
b 2013-2003	5 553		120	32	14 176		189	29	30 150		89	27	46 580		223	32	45 529	-	55	29
c 2002-1992	5 268		80	22	17 766		61	9	26 782	-	48	15	46 271		146	19	77 094	-	41	21
d 1991-1981	6 889	-	35	9	17 398		63	10	28 486		58	18	27 677	a	126	17	39 722	-	35	18
e 1980 eller tidigare	-	-	3	1	-	-	14	2	23 890	-	24	7	31 807		97	13	21 809	-	49	25
Registeringsår																				
a upp till 3 år	-	-	19	22	11 953	-	49	9	-	-	14	15	-	-	6	19	-	-	0	21
b 4-9 år	5 543		93	9	14 400		216	10	32 845		69	18	57 095		72	17	-	-	7	18
c 10 år eller längre	5 743		268	1	15 728		377	2	32 666		243	7	42 390		636	13	43 861	-	189	25
Juridisk form																				
a Fysiska personer	4 511		260	68	10 294	-	48	8	-	-	4	1	-	-	0	0	-	-	0	0
b Aktiebolag	7 345		93	25	15 290	-	587	91	32 764	-	312	96	44 658	-	679	95	46 435	-	177	1
c Övriga grupper	9 646	-	27	7	-	-	7	1	-	-	10	3	28 425	-	35	5	-	-	19	99
Ägartyp																				
a Privat svensk utan koncern	5 090	-	352	93	13 652		550	86	31 105		210	64	45 408		238	38	21 525	-	28	15
b Privat svensk med koncern	11 389	-	25	6	23 443		84	13	33 390		107	33	43 229		419	55	52 960		111	56
c Utländska	-	-	3	1	-	-	8	1	-	-	9	3	41 259		57	7	33 840		57	28

Postadress: 205 30 Malmö Telefon: 0771-567 567
skatteverket@skatteverket.se, www.skatteverket.se

